

MOODLE PRO ZAČÍNÁJÍCÍ UŽIVATELE

Petr Korviny

**Slezská univerzita v Opavě
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné
2006**

OBSAH MODULU

1 E-LEARNING JAKO FORMA STUDIA.....	6
1.1 Co je to e-learning a jak probíhá.....	7
1.1.1 Několik základních pojmů.....	8
1.1.2 Cílová skupina pro e-learning.....	9
1.1.3 Jak e-learning probíhá.....	10
1.2 Studijní materiály pro e-learning.....	13
1.2.1 Proč psát texty distančně?.....	13
1.2.2 Stavební kameny distančních textů.....	13
1.3 Počítačové systémy pro řízení výuky, CMS Moodle.....	16
1.3.1 Úvod do CMS Moodle.....	17
1.4 Otázky a odpovědi.....	19
2 PRVNÍ POHLED NA CMS MOODLE.....	21
2.1 Několik doplňujících informací.....	22
2.2 Uživatelské prostředí Moodle.....	25
2.2.1 Úvodní strana Moodle.....	27
2.2.2 Kategorie kurzů.....	30
2.2.3 Navigace v Moodle.....	32
2.3 Přihlášení a odhlášení studenta do systému Moodle.....	32
2.4 Profil uživatele.....	34
2.5 Přihlášení do kurzu.....	36
2.6 Pracovní prostředí studijního kurzu.....	37
2.6.1 Osnova kurzu – údaje kurzu.....	38
2.6.2 Osnova kurzu – témata.....	39
2.6.3 Závěrečná část kurzu.....	40
2.6.4 Menu kurzu.....	41
2.7 Otázky a odpovědi.....	44
3 AKTIVITY V ON-LINE KURZU.....	46
3.1 Studijní materiály.....	48
3.2 Testy.....	50
3.3 Úkoly.....	53
3.4 Diskuzní fóra.....	56
3.5 Otázky a odpovědi.....	60
SEZNAM POUŽITÝCH ZNAČEK SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	65

RYCHLÝ NÁHLED DO PROBLEMATIKY MODULU

Čtenářům se dostává do ruky příručka, která si klade za cíl seznámit je se základy používání systému pro řízení výuky Moodle a s moderní formou distančního studia e-learningem.

Hlavní cíl

E-learning resp. výuka s využitím moderních technologií se v posledních letech stala zcela běžným doplňkem klasických vzdělávacích formátů. Jako speciální forma distančního studia nachází své uplatnění nejenom ve vzdělávacích institucích (školách, univerzitách, ...), ale také v soukromém sektoru například ke zvyšování kvalifikace zaměstnanců.

Text je rozdělen do několika částí a je určen především studentům e-learningu a uživatelům systému Moodle, čemuž odpovídá rovněž obsah.

Obsah textu

Nejprve bude charakterizován e-learning jako forma studia. Co vlastně obnáší, pro koho je vhodný, jaké jsou výhody a nevýhody vzdělávání prostřednictvím počítače? Zmíněna bude rovněž organizace a provoz studia e-learningu s ohledem na praktickou realizaci.

Další části budou věnovány konkrétnímu popisu prostředí CMS Moodle, výukového kurzu a definování základních pracovních návyků.

Na závěr bude uveden krátký přehled nejpoužívanějších činností v kurzech, s nimiž se budou především studenti setkávat pravidelně.

Ačkoliv jsou mnohé informace zde uváděné orientovány na studenty Obchodně podnikatelské fakulty Slezské univerzity v Opavě (OPF SU), rovněž popis prostředí vychází z instalace Moodle této instituce, snahou autora byla univerzálnost předkládaných informací. Mnoho styčných bodů a užitečných informací naleznou v textu bezpochyby i uživatelé Moodle nebo studenti e-learningu z jiných univerzit či firem, kteří se rozhodnou touto formou výuky nebo tímto systémem zabývat.

Univerzálnost informací

ÚVODEM MODULU

Opora je psána formou distančního textu, který má být výhodou především pro samostatné studium. Jedna z následujících kapitol se věnuje také stručné charakteristice toho, co distanční texty jsou a proč se píšou právě tímto způsobem.

Asi největší důraz je kladen na rychlou orientaci v textu, k čemuž slouží poznámky na okrajích textu, ikony, barevné odlišení nadpisů s různými významy. Věřím, že většina čtenářů ocení názornost a přehlednost a že se jim takto překládané informace budou snáze vyhledávat, učit i pamatovat.

*Výhody
distančního textu*

CÍL MODULU

Po úspěšném a aktivním absolvování tohoto modulu

<p>Budete umět</p> <ul style="list-style-type: none"> x Budete umět vysvětlit pojem e-learning a chápat jej v širších souvislostech. x Naučíte se pracovat se systém pro řízení výuky Moodle v jeho základní instalaci. 	<p><i>Budete umět</i></p>
<p>Získáte</p> <ul style="list-style-type: none"> x Získáte základní dovednosti práce s CMS Moodle. x Vzhledem k široké oblasti využití e-learningu a univerzálnosti nabytých znalostí získáte výhodu pro další aktivity v rámci on-line vzdělávání. 	<p><i>Získáte</i></p>
<p>Budete schopni</p> <ul style="list-style-type: none"> x Díky získaným znalostem budete schopni zvládnout základní práci s většinou výukových systémů, které se v současnosti ke studiu prostřednictvím internetu používají. 	<p><i>Budete schopni</i></p>

ČAS POTŘEBNÝ KE STUDIU

Doba k prostudování je zcela individuální a liší se případ od případu v závislosti na stávajících znalostech a zkušenostech čtenáře.

Rychlý náhled modulu/kapitoly, cíl modulu/kapitoly, čas potřebný ke studiu, apod. jsou prvky, které se pravidelně opakují ve všech kapitolách v rámci celé studijní opory. Ovšem na úrovni modulu se vztahují k celému distančnímu textu, kdežto na úrovni kapitol pouze k nim. Jak již bylo výše zmíněno, tento čas je různý pro každého jednotlivce a z tohoto důvodu nebudou v kapitolách konkrétní časy uváděny.

1 E-LEARNING JAKO FORMA STUDIA

RYCHLÝ NÁHLED DO PROBLEMATIKY KAPITOLY

V kapitole bude stručně definován pojem e-learning a způsob jeho realizace na OPF SU v Karviné. V další části bude čtenáři poskytnut krátký exkurz do tvorby distančních textů, s nimiž se v případě kombinovaného studia formou e-learningu na OPF bude setkávat ve všech předmětech. Nakonec bude lehce nastíněn obsah další kapitoly, kdy se zmíníme o internetových výukových prostředích, jmenovitě o CMS Moodle.

Uvádět název kapitoly všude?

Metadata objektu pro zařazení do digitální knihovny	
Název	E-learning jako forma studia
Autor	Petr Korviny
Jazyk	čeština (cze)
Klíčová slova	distanční texty, e-learning, organizace studia, Moodle
Popis	Obsahem kapitoly je definování pojmu e-learning, úvod do tvorby distančních textů a základní charakteristika LMS (Learning Management System).
Disciplína	e-learning
Datum aktualizace	15.6.2006

CÍLE KAPITOLY

Po úspěšném a aktivním absolvování této kapitoly

<p>Budete umět</p> <ul style="list-style-type: none"> x Budete umět definovat pojem e-learning. x Budete umět charakterizovat základní prvky distančního studia. 	<p><i>Budete umět</i></p>
<p>Získáte</p> <ul style="list-style-type: none"> x Získáte přehled o e-learningu jako formě studia. x Získáte znalosti z tvorby a používání distančních studijních textů. 	<p><i>Získáte</i></p>
<p>Budete schopni</p> <ul style="list-style-type: none"> x Budete schopni určit vhodnost nasazení e-learningu. x Dokážete rozlišovat mezi e-learningem a dalšími formami výuky. 	<p><i>Budete schopni</i></p>

KLÍČOVÁ SLOVA KAPITOLY

distanční texty, e-learning, organizace distančního studia, Moodle

1.1 Co je to e-learning a jak probíhá

Definicí pro e-learning je mnoho, ale taková univerzální by mohla znít například takto: „E-learning je výuka s využitím moderních technologií.“

E-learning

V současnosti a ve stávajících podmínkách se těmi moderními technologiemi myslí především počítač připojený k internetu a výukový on-line systém, ve kterém studující naleznou všechny potřebné funkce pro úspěšné absolvování studia distančním způsobem.

Lze předpokládat, že v nedaleké budoucnosti i v České republice bude penetrace počítačů a kvalitního internetového připojení taková, kdy rozdíly mezi klasickým denním studiem a e-learningem budou spočívat především v tom, jak často budou studující osobně navštěvovat svou univerzitu. Již dnes je totiž výpočetní technika a internetová síť využívána ve většině forem studia, stává se jejich přirozenou součástí a odpovídá tak výše uvedené definici.

1.1.1 Několik základních pojmů

Tak jako v každém oboru i v e-learningu se postupem času vytvořila speciální terminologie, kterou by si měl osvojit každý, kdo se v této oblasti chce pohybovat. Následující výčet představuje pouze výběr několika základních pojmů, s nimiž se studující i vyučující budou setkávat:

- x **Tutor** - je pojmenování pro učitele a důvod zavedení tohoto nového (pro nás) pojmu spočívá v tom, že hlavní úlohou tutora není přednášet a vysvětlovat studentům látku, ale provádět je kurzem, který studují z velké části sami, pouze s připojením k internetu. Velký důraz je při takovém studiu kladen na komunikaci a to nejenom mezi tutorem a studentem, ale také mezi studenty navzájem. Podporuje se zde práce v týmu a snadný a kvalitní přístup k internetu je nezbytností. Pro studenty e-learningu žádné speciální označení vymyšleno nebylo a to je možná dobře.
- x **Tutoriály** - jsou klasická setkání studentů a tutorů (tzv. „*face to face*“). Tato setkání však mnohdy nejsou povinná a v průběhu semestru jich je jenom několik (dvě nebo tři). Tutoriály nejsou určeny k tomu, aby na nich tutoři studentům dělali přednášky. Naopak se zde řeší především technické a studijní problémy související s daným kurzem (předmětem).
- x **Kurz** - je jiný název pro učební předmět a tímto slovem by se měla zohledňovat odlišnost výuky v kurzu od výuky v klasickém předmětu. Kurz má většinou nějakou on-line elektronickou podobu, mnohdy danou používaným LMS. Internetový kurz v sobě zahrnuje všechny důležité výukové prvky, mezi něž patří například:
 - testy,
 - úlohy,
 - komunikační nástroje (chat, diskuzní fórum, elektronické audio a videokonference)
 - elektronické studijní texty psané distanční formou
 - elektronické studijní materiály (animace, video či audio soubory, interaktivní multimediální programy, ...)
- x **LMS** – je zkratka z anglického Learning Management System a do češtiny bychom to přeložili asi jako systém pro řízení výuky. Jedná se většinou o nějaký systém, umístěný na internetu, do kterého mohou studenti a učitelé (tutoři) vstupovat prostřednictvím internetového prohlížeče a počítače připojeného k síti. V takovém LMS pak studenti vykonávají většinu činností, ně-li všechny, které známe i z klasické výuky: píšou a odevzdávají domácí úkoly, absolvují testy, studují z elektronických materiálů (skript), komunikují s tutory a spolužáky prostřednictvím chatu, internetového telefonu, diskuzních fór, emailem, apod. Lze se rovněž setkat s dalšími zkratkami, které znamenají zhruba totéž: LCMS (Learning Content Management System), CMS (Course Management System), VLE (Virtual Learning Environment), atd.

PRŮVODCE STUDIEM 1

Možná i z toho důvodu, že e-learning je relativně mladé odvětví, občas dochází k zmatení a záměně pojmů. Nedělejte si proto těžkou hlavu z toho, že neznáte přesně typ a zařazení konkrétního výukového systému, nebo že někde se označení e-learning píše jinak (e-learning, eLearning, elearning, apod.).

1.1.2 Cílová skupina pro e-learning

V souvislosti s nadpisem této podkapitoly jsme si mohli rovněž položit otázku: „Proč vlastně tato nová formy výuky vznikla?“ Odpověď pak může sloužit také jako specifikace skupiny lidí, pro které je e-learning vhodnou volbou studia.

Jak již bylo v předchozích odstavcích naznačeno, studium formou e-learningu se v mnohém podobá distančnímu studiu, ovšem na využití výpočetní techniky a internetového spojení je kladen zásadní důraz. Studující jsou ve velké míře oprostěni od nutnosti navštěvovat každodenně univerzitu, v některých případech implementace e-learningu lze dokonce úspěšně absolvovat celé kurzy, aniž by se student musel osobně dostavit jedinkrát do školy.

Tento typ studia je vhodný pro uchazeče, kteří z různých důvodů nemohou nebo nechtějí studovat prezenčně, především to jsou:

- x výdělečně činní uchazeči,
- x ženy na mateřské dovolené,
- x tělesně postižení nebo znevýhodnění uchazeči,
- x uchazeči pečující o děti či příbuzné.

Pohled studenta

Předpokladem úspěšného studia je přístup k osobnímu počítači (PC) a alespoň občasný přístup k počítači připojenému k internetu (např. v zaměstnání se souhlasem zaměstnavatele, u přátel, v internetové kavárně nebo v místní knihovně).

Z pohledu organizátora e-learningu je tato forma výuky rovněž v některých případech výhodná a nemusí se vždy jednat o univerzity či školské instituce obecně.

*Z pohledu
organizátora
e-learningu*

Rovněž řada podniků a firem může využívat výhod e-learningu, jenom si musí určit priority, pro které stojí za to uvedenou formu výuky realizovat. V podnikové sféře se často vyskytují situace:

- x kdy zaměstnavatel musí proškolit velké množství zaměstnanců,
- x kdy je zapotřebí provádět školení často a opakovaně,
- x kdy je nutné proškolovat jednotlivým způsobem velké množství lidí z různých lokací,
- x apod.

Jestliže se příslušné organizace týkají uvedené situace, pak e-learning může pro mnohé z nich představovat správné řešení. Pak se musí příslušná firma rozhodnout, zda-li bude realizovat on-line formu výuky vlastními silami, či ji svěří jiné odborníkům.

Každá mince má samozřejmě dvě strany a proto je nutné uvědomit si rovněž všechna podstatná úskalí e-learningu. Pouze ve stručnosti jsou uvedeny některá fakta, na něž je zapotřebí brát ohled při rozhodování o vhodnosti této formy studia: *Úskalí e-learningu*

- x zvýšené nároky na pevnou vůli a svědomitost při studiu,
- x nutnost komunikace s tutorem a dalšími studenty,
- x vyšší požadavky na samostatnost a schopnost vyhledávat informace,
- x nutný přístup k počítači a k internetu a kladný vztah k práci s počítačem.

Je pochopitelné, že studium e-learningem nelze aplikovat ve všech studijních předmětech, především ne v těch, kde převažuje důraz na praktické dovednosti. Asi jen s obtížemi budete získávat chirurgickou praxi pouze prostřednictvím počítačové výuky, nelehké to bude mít také instalatér bez dovedností, jež si rovněž neosvojí za obrazovkou počítače. Ovšem i zde může mít alespoň zčásti své zastoupení e-learning, jako způsob pro získání a ověření teoretických znalostí, které potřebují i lidé pracující manuálně.

1.1.3 Jak e-learning probíhá

Průběh e-learningu nemá nějaká pevně stanovená a neměnná pravidla. Stejně jako se liší způsob klasické výuky na různých stupních školství od základního po vysoké, tak se také liší organizace a průběh e-learningu mezi jednotlivými institucemi.

Jedním z hlavních důvodů této odlišnosti je různé cíle, ke kterým je tato forma výuky využívána. E-learning může sloužit pouze jako doplněk ke stávající prezenční formě výuky, může být využíván pouze pro proškolení zaměstnanců nebo výuku v jednoduchých kurzech. Plnohodnotné nasazení on-line výuky například pro kompletní studium v bakalářské formě studia již vyžaduje určitou míru organizace a zajištění.

PŘÍPADOVÁ STUDIE 1

*E-learning na
OPF SU*

Protože autor se zabývá e-learningem na OPF SU, budou následující odstavce věnovány popisu výuky kombinovanou formou studia právě v této instituci. Věřím, že informace zde poskytnuté budou užitečné i čtenářům mimo OPF SU. Studentům například pro srovnání a organizátorům e-learningu třeba pro

inspiraci.

Oficiální název e-learningu na Obchodně podnikatelské fakultě Slezské univerzity v Opavě je kombinovaná strukturovaná forma studia, ale myslím, že pojem „e-learning na OPF SU“ bude dostatečně jasný i v dalším výkladu.

Na OPF SU je v současnosti akreditováno 5 studijních oborů ve dvou studijních programech, které mohou být vyučovány kombinovanou strukturovanou formou:

- x studijní program Hospodářská politika a správa
 - studijní obor Veřejná ekonomika a správa
 - studijní obor Evropská integrace
 - studijní obor Finance
- x studijní program Ekonomika a management
 - studijní obor Ekonomika podnikání v obchodě a službách
 - studijní obor Marketing a management

Obory jsou otevírány na základě zájmu ze strany studentů, v současnosti (akademický rok 2006/2007) studuje ve třech ročnících a dvou studijních oborech cca 300 studentů.

Kombinované studium v distanční formě je na SU OPF založeno na samostatném studiu. Studující se účastní prezenční výuky pouze těchto akcí:

- x tutoriály
- x konzultace
- x testy, zkoušky

Tutoriály

Tutoriály jsou prezenční setkání učitelů (předmětových tutorů) a studentů, (viz kapitola 1.1.1):

Před zahájením studia se koná jednodenní zahajovací tutoriál, kde jsou nově přijatí studenti seznámeni s organizací studia. Zahajovací tutoriál probíhá zpravidla v září na počátku školního roku a jeho součástí je úvodní tutoriál (viz dále).

Na úvodním tutoriálu na začátku každého semestru je student seznámen podrobně s požadavky jednotlivých předmětů, s učebními pomůckami, se strukturou předmětů. Jsou zde také zadány úkoly, které musí student postupně plnit v průběhu semestru. Úvodní tutoriál probíhá zpravidla na začátku příslušného semestru a trvá jeden den.

Na průběžném tutoriálu uprostřed semestru učitel vyhodnocuje dosavadní práci studentů (úkoly studenti zasílají elektronicky již v průběhu semestru). Je zde také prostor pro společné konzultace. Průběžný tutoriál probíhá zpravidla v březnu a v listopadu, trvá 1 den.

Na závěrečném tutoriálu na konci semestru učitel vyhodnocuje práci studentů v semestru, věnuje se problémovým otázkám k zápočtu či zkoušce. Je zde také prostor pro společné konzultace. Závěrečný tutoriál probíhá zpravidla na konci semestru, trvá 1 den.

Konzultace

V průběhu semestru může student navštívit konzultační hodiny učitele, pokud mu nestačí konzultace telefonická či prostřednictvím výukového prostředí CMS Moodle. Student si může domluvit s učitelem také individuální konzultaci.

Testy, zkoušky

Většina předmětů je ukončena písemným testem a/nebo ústní zkouškou. Testování a zkoušení je prováděno zásadně prezenčně. Termíny jsou zveřejňovány na webu a na nástěnkách.

Pokud student plní plán studia, účastní se tutoriálu v jednom termínu. Pokud neuspěl v nižších semestrech z nějakého předmětu, má jej znovu zapsán, měl by se zúčastnit k němu příslušných tutoriálů a tudíž se účastnit tutoriálů ve více termínech.

Tutoriály se konají obvykle v době 9.00 – 18.00 a jsou rozděleny do modulů podle předem stanoveného rozvrhu.

Tutoriály jsou povinné. Výjimečné omluvy ze závažných důvodů jsou evidovány, opakovaná i omluvená neúčast může být důvodem nepřipuštění ke zkoušce (pro nesplnění studijních povinností) se všemi důsledky včetně ukončení studia.

Studium probíhá v kreditním systému. Kreditní rozsah je stejný jako v prezenční formě. Studenti studují podle studijního plánu, který vychází ze vzorového studijního plánu a je individualizován podle zvoleného studijního oboru a podle možností a požadavků studenta. Studijní plán zahrnuje také povinně volitelné a volitelné předměty.

Studium má sice distanční formu, avšak je průběžné. Na tutoriálech a ve studijních materiálech jsou stanoveny úkoly, kterými studující dokládá průběžnost svého studia.

Průběžné studium umožňuje studentům v případě problémového tématu navštívit přednášky či semináře prezenčního studia. Nabídka předmětů je však v distanční formě užší, nelze si zapsat předmět prezenční formy, který není zařazen do kombinované formy studia.

Administrativu studia zajišťuje referentka distančního studia. Informace o distančním studiu jsou k dispozici na portálu distančního studia na webové stránce fakulty: <http://www.opf.slu.cz>.

Konec studie

1.2 Studijní materiály pro e-learning

Předpokládám, že při četbě předcházejících odstavců si čtenář povšiml určité odlišnosti od běžných knih, učebnic nebo vysokoškolských skript. Rozdíly najdete minimálně v tom, jak je strukturován celý text, že se v něm vyskytují různé ikonky a poznámky na okraji. Pokud máte k dispozici elektronickou verzi studijní opory vidíte i barevné zvýraznění významově odlišných částí textu. To je typické pro texty určené účastníkům distančních forem studia a stručné základy toho, jak by měly distanční texty vypadat a proč, budou námětem této podkapitoly.

1.2.1 Proč psát texty distančně?

Distanční vzdělávání zažívá v posledních letech nebývalý rozmach a studenti, kteří si vybrali tuto formu studia, jsou mnohdy nuceni studovat samostatně bez pomoci spolužáků a odborného vedení pedagogů.

Právě pro takové studenty jsou určeny materiály psané formou distančních textů. Vytvořit takový materiál není triviální záležitost. Kromě jiných požadavků je nezbytné, aby tvůrce distanční studijní opory vkládal do svého dokumentu požadované prvky a aby měl výsledný dokument konzistentní vzhled.

„Úvodní část učebního textu by měla seznámit nejen s vlastním předmětem studia, ale také s jeho způsobem, tj. s odpovědí na otázku, jak s textem pracovat. Má přece jít o text zvláštním způsobem uspořádaný, se kterým se mnoho „čtenářů“ ještě nesetkalo.“ [Jiří Průcha, Jak psát texty pro distanční studium.]

Co napsat do úvodu modulu?

PRŮVODCE STUDIEM 2

Autoři těchto textů často používají předem připravené šablony, do kterých své texty pouze vkládají, nemusí se tak starat o formu, ale pouze o obsah svého díla. Jak takové šablony vypadají se můžete podívat například na stránkách http://x.opf.slu.cz/~korviny/Sablony_opory/.

1.2.2 Stavební kameny distančních textů

Zde budou uvedeny pouze výčtem základní prvky, které by se měly ve správně napsaném distančním textu vyskytovat. U některých méně obvyklých prvků, bude uveden jejich stručný popis. Jestli chcete, můžete si správnost struktury ověřit na studijní opoře, kterou právě čtete :-).

Distanční texty umísťované do kurzů se někdy nazývají moduly. Modul by měl představovat ucelený souhrn informací pokrývající požadovanou část probírané látky. Nemusí se vždy jednat o skriptum, v němž je důkladně

Modulární struktura

probrána látka předmětu za celý semestr, naopak je dávana přednost většímu množství menších modulů, z nichž se poskládá studijní materiál pro daný kurz.

Metodiky je doporučován rozsah distančního textu okolo 60 - 80 stran, ovšem toto platí pro jeden modul. Je-li kurz obsahově náročnější, pak je možné, aby jeden modul měl i více stran, resp. aby v kurzu bylo více tématicky ucelených modulů.

Distanční studijní texty jsou někdy nazývány *studijními oporami*, protože mají sloužit čtenářům jako jejich opory ve studiu.

Struktura modulu distančního textu:

- x **Úvodní strana**
- x **Obsah**
- x **Rychlý náhled do modulu** - autor zde uvádí podrobnější obsahovou náplň jednotlivých kapitol a podkapitol, tzn. nejen nadpisy, ale bližší vymezení (např. napoví, do jaké hloubky bude problematika vykládána).
- x **Úvodem modulu** - úvodní slovo, například: pro koho je předmět určen, jaké jsou minimální předchozí požadavky, co před tím musí student umět atd.
- x **Cíle modulu**
 - *Budete umět* - rozhodně by autor neměl tyto odstavce podceňovat - nejen proto, že didaktici distančního vzdělávání to rádi vidí, ale zejména proto, že při neformálním splnění této části mohou studentům opravdu pomoci a ušetřit jim mnoho času.
 - *Získáte* - zde se uvádí to, co posluchač získá, jaké znalosti, vědomosti, schopnosti atd.
 - *Budete schopni* - bodové zhodnocení toho, co díky získaným znalostem bude posluchač schopen řešit či vykonat.
- x **Čas potřebný ke studiu** - Celkový doporučený čas k prostudování opory nebo kapitoly je přesně tolik minut, hodin či dnů, kolik budete potřebovat. Není povinností vkládat tuto část do textu. Doba na studium je zcela individuální a občas by mohlo přehnaně optimistické odhadnutí studijní doby působit kontraproduktivně na studenty, kteří látku nedokážou vstřebat tak rychle.
- x **Průvodce studiem** - průvodce by měl být zařazován do textu vždy, když má autor pocit, že by to student potřeboval. Doporučení autorům: „Budte v průvodcích ke studentovi přívětiví - je sám, studuje distančně. Poskytujte mu služby co nejkomfortnější. Vkládejte jej např. vždy, když byste studentovi chtěli říct něco z toho, co běžně říkáte na přednáškách mimo odborný výklad.“

Nyní bude následovat výčet prvků kapitoly v rámci modulu, protože se některé prvky v kapitolách opakují, nebudou znovu popisovány, pouze

jmenovány:

- x **Název kapitoly**
- x **Rychlý náhled do problematiky kapitoly** - Pro snadnější orientaci studenta je doporučováno opakovat strukturu výše uvedeného obsahu. Zařazení tohoto odstavce může být chápáno jako využití jedné z možností, jak se řídit zásadou vracet se k učivu ve spirále.
- x **Metadata objektu** - Hlavním smyslem uvádění metadat ke každé kapitole je snadnější následné zařazení studijní opory do elektronických digitálních knihoven. Jejich správci (knihovníci) musí každý digitální objekt opatřit metadaty pro rychlé vyhledávání a zařazení do hierarchie objektů.
Granularita objektů (jejich rozsah) je teoreticky libovolná, může se jednat o jediný obrázek, ale také o soubor několika studijních textů v elektronické podobě. Z praktického hlediska je vhodnější pro distanční texty, považovat za objekty celé kapitoly. Na jejich úrovni je potom potřeba doplnit přímo autorem povinná metadata. Je určitě přínosem, když autorem vytvořený objekt bude správně zařazen a opatřen správným popisem, správnými metadaty.
- x **Cíle kapitoly**
 - *Budete umět*
 - *Získáte*
 - *Budete schopni*
- x **Čas potřebný ke studiu** - týká se pouze dané kapitoly.
- x **Klíčová slova kapitoly** - uvádí se jednotlivá klíčová slova kapitoly oddělená čárkou.
- x **Nadpisy kapitoly druhé a třetí úrovně a text kapitoly** - nedoporučuje se s ohledem na přehlednost používat nižší než třetí úroveň nadpisů.
- x **Shrnutí kapitoly** - „Závěr každé kapitoly by měl obsahovat stručné shrnutí podstatných částí prezentovaného učiva. Někteří autoři namítají, že taková shrnutí jsou kontraproduktivní v tom smyslu, že studující mohou ignorovat text kapitol a při studiu se zaměřit pouze na ně. Domníváme se, že význam této námítky se přeceňuje. Jsou-li shrnutí opravdu stručná, nelze jen na jejich základě řešit zadání uložená v příslušné kapitole (oddílu). Pokud je ovšem text kapitoly chudý na problémové úkoly, málo využívá zpětnovazebních opatření (otázek, drobných úloh, doplňování klíčových slov v textu, vlastních úvah studujících apod.) a dávky učiva jsou příliš obsáhlé, uvedená námítka nabývá na síle. Mějme proto - jako autoři distančních studijních opor - na paměti, že výukový text musí být podnětově co nejbohatší i z tohoto důvodu.“ [Jiří Průcha, Jak psát texty pro distanční studium.]

Na konci modulu, za poslední kapitolou a jejím shrnutím, se ještě uvádějí závěrečné prvky modulu:

- x **Shrnutí modulu** - Shrnutí modulu i každé kapitoly, by mělo být hutné, výstižné, přehledně strukturované a mělo by korespondovat s cíli, které

byly uvedeny na jejím začátku. Ze shrnutí by mělo jasně vyplývat:
Umím to, to a to.

- x **Klíčová slova modulu** - Uvádí se na začátku kapitoly nebo na konci celého modulu. Na konci modulu se jedná o výpis všech klíčových slov z jednotlivých kapitol.
- x **Doplňující zdroje** - „Na rozdíl od běžných učebnic a skript se v seznamu literatury u distančních textů uvádí *pouze minimum* odkazů na prameny, které rozšiřují nebo prohlubují obzor studujících o probíraném tématu (tématech). Jinak vše podstatné musí být zahrnuto do vlastního obsahu učiva a autoři nemohou spoléhat na to, že studující bude trávit čas v knihovnách či prodejnách sháněním jakési povinné literatury. Tím ovšem není řečeno, že v takovém úsilí máme studujícím bránit. Můžeme je naopak podporovat, ale nikoli vyžadovat. Pokud se předpokládá počítačová prezentace textů, mají obsahovat „živé“ odkazy v HTML jazyce, které po kliknutí vedou k potřebné literatuře nebo (ještě lépe) k příslušným výňatkům přímo (přes internetovou nebo intranetovou síť). Opakovaně zde varujeme před dlouhými seznamy literatury, jejichž účelem je často omráčit studující exhibicí toho, co autoři textu sami prostudovali.“ [Jiří Průcha, Jak psát texty pro distanční studium.]
- x **Seznam použitých značek, symbolů a zkratk**

Zmíněná organizace distančního studijního materiálu je navíc oživena margináliemi - poznámkami na okraji, ikonami, barevnými nadpisy a dalšími vizuálními prvky, které mají za cíl zlepšit orientaci čtenáře v textu a vyhledávání informací v něm. Za zmínku také stojí široké okraje, které nejsou určeny pouze pro marginálie, ale také pro poznámky, které si zde studenti mohou sami dělat.

Uvedená struktura nepředstavuje žádné dogma, kterým by se měli autoři distančních textů bezpodmínečně řídit a pokud tak neučiní, dělají vše špatně. Od autorů distančních textů se očekává rozumná míra improvizace a tvořivosti, která jim umožní maximálně využít výše zmíněných prvků pro co nejlepší výklad studijní látky aniž by jimi byli omezováni. Zároveň se také předpokládá, že si autoři uvědomují výhody unifikovanosti studijních materiálů pro studenty, kteří se tak budou moci jednotným způsobem orientovat v distančně psaných textech a spolu s autory se budou moci zaměřovat na obsah studované látky a nikoliv na formu v jaké je jim předkládána.

1.3 Počítačové systémy pro řízení výuky, CMS Moodle

Počítačových systémů pro řízení výuky je v současnosti po celém světě nepřehledné množství. Jejich hlavním smyslem je umožnit studentům i tutorům přístup ke studiu z kteréhokoliv místa na zemi s využitím internetu a počítače.

Většina těchto systémů je řešena jako internetová aplikace, ke které mají

studenti i pedagogové přístup pomocí internetového prohlížeče. Systémy jsou provozovány buďto samotnými organizacemi využívajícími e-learning nebo specializovanými firmami, které řeší technickou stránku on-line výuky a školící instituce se stará pouze o obsah daného systému a o výuku jeho prostřednictvím.

SAMOSTATNÝ ÚKOL 1

Zkuste si vyhledat několik různých e-learningových systémů s použitím internetových vyhledávačů. Zadejte například klíčová slova: e-learning, systems, LMS, CMS, či jejich různé kombinace do v současnosti asi nejpoužívanějšího vyhledávače www.google.com.

Obrázek 1-1: <http://www.google.com>

PRŮVODCE STUDIEM 3

Doporučení pro všechny studující: vyhledávání informací prostřednictvím internetových vyhledávačů je jednou ze základních dovedností, kterou byste si měli co nejdříve osvojit, pokud jste tak již neučinili. Doporučuji vaší pozornosti internetové adresy: www.google.com, www.yahoo.com, www.jyxo.cz.

1.3.1 Úvod do CMS Moodle

Tato část kapitoly bude věnována jednomu z nejprogresivnějších systémů pro řízení výuky, který se na světě v současnosti používá.

Protože CMS Moodle je šířen bezplatně jako OpenSource pod GNU GPL licenci, umožňuje uživatelům tohoto systému upravovat jej k obrazu svému, což mnozí velice oceňují a je to nejspíš jeden z hlavních důvodů, proč se tento systém tak snadno a rychle rozšířil do celého světa.

*Open Source,
GNU GPL*

ČÁST PRO ZÁJEMCE 1

Jestliže vás zaujaly pojmy jako OpenSource či GNU GPL a rád byste se dozvěděli více, doporučuji vám například odkaz na internetové stránky, kde najdete nejčastější otázky a odpovědi týkající se této problematiky a navíc v češtině :). <http://www.gnu.org/licenses/gpl-faq.cs.html>

CMS Moodle je zkratka, která znamená Course Management System Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment.

*Zkratka
CMS Moodle*

S rostoucí oblibou OpenSource software roste i jeho uživatelská základna, především mezi studenty. Byla to právě práce australských studentů pod vedením Martina Dougiamase, která položila základ pro vznik CMS Moodle. Po celém světě se k dnešnímu dni zaregistrovalo již několik tisícovek institucí, které Moodle využívají pro řízení výuky a rovněž i v České republice roste počet instalací uvedeného systému. Hlavní stránky systému naleznete na adrese <http://moodle.org>.

Currently there are 12523 sites from 156 countries who have registered.
1955 of these have requested privacy and are not shown in the lists below.

Obrázek 1-2: Rozšíření Moodle ve světě

Na obrázku 1-2 je červenými tečkami vyznačena penetrace Moodle ve světě. V době psaní této informace (červen 2006) bylo oficiálně zaregistrováno 12523 instalací systému ve 156 zemích světa. Své fanoušky si samozřejmě Moodle našel i v České republice a velké množství škol (vysokých, základních i středních) si Moodle zvolilo jako systému pro podporu výuky prostřednictvím internetu, viz obrázek 1-3.

Obrázek 1-3: Rozšíření Moodle v České republice

Právě široká uživatelská základna byl další z důvodů, proč se CMS Moodle začal používat také na OPF SU a proč budou následující kapitoly věnovány základům práce v tomto systému.

1.4 Otázky a odpovědi

V této části najdete několik testových otázek a odpovědí. Odpovědi jsou vždy uvedeny za otázkami, pokuste se proto o seriózní přístup sami k sobě a nenahližejte do výsledků dříve, než si sami zodpovíte těch pár lehkých otázek.

Jestliže jste studenty OPF SU, máte možnost tyto testy absolvovat i v elektronické podobě v on-line kurzu „Moodle pro začínající uživatele“, který je nedílnou součástí stejnojmenné studijní opory, kterou právě čtete.

OTÁZKY A TESTY

Odpovězte na zadané otázky:

1. Co je to e-learning?
 - a) způsob studia, kdy studenti komunikují s učiteli pouze e-mailem
 - b) zjednodušeně je to výuka s využitím moderních technologií
 - c) výuka s využitím pouze mobilních technologií 3. generace
2. Co znamená zkratka LMS v souvislosti s e-learningem?
 - a) Liquid Motherboard System

- b) Le Mond System
 - c) Learning Management System
3. Čím jsou charakteristické distanční výukové texty?
- a) názorností, spoustou řešených příkladů, vysvětlujících obrázků, margináliemi, distančními prvky jako jsou průvodci, cíle kapitoly, rychlé náhledy kapitol, klíčová slova, apod.
 - b) spoustou zbytečných prvků, které mají za cíl čtenáře zmást a zkomplikovat mu vizuální orientaci v textu
 - c) neliší se vůbec ničím od klasických tištěných skript nebo naučných publikací a knih
4. Ve které zemi vznikl systém pro řízení výuky CMS Moodle?
- a) Rakousko
 - b) Albánie
 - c) Austrálie
5. Komu je určeno studium formou e-learningu?
- a) pouze kojícím matkám na mateřské dovolené
 - b) všem, kteří se nemohou nebo nechtějí účastnit klasické prezenční výuky
 - c) členům dolní komory parlamentu, kteří jsou zároveň držitelé řádu Českého lva

ODPOVĚDI, ŘEŠENÍ A NÁVODY

Správné odpovědi na výše položené otázky: 1b, 2c, 3a, 4c, 5b

SHRNUTÍ KAPITOLY

V kapitole jste se dozvěděli základní informace a pojmy z oblasti e-learningu a to jak v obecné rovině, tak i na konkrétní případové studii. Naučili jste se rozeznávat charakteristické rysy distančního studia realizovaného on-line formou. Byla vám osvětlena základní pravidla pro tvorbu distančních textů, jeden z nich právě čtete. Nakonec jste byli seznámeni s tím, k čemu jsou dobrá on-line výuková prostředí a že jedno z nejpoužívanějších je systém Moodle, který je instalován rovněž na OPF SU.

2 PRVNÍ POHLED NA CMS MOODLE

RYCHLÝ NÁHLED DO PROBLEMATIKY KAPITOLY

Kapitola je věnována základnímu popisu systému pro řízení výuky CMS Moodle. Nejprve se podíváme na obecný vzhled systému a některé jeho základní charakteristické prvky. Budou probrány především základní postupy pro přihlášení a odhlášení ze systému, samostatný zápis studentů do kurzu a popis typického kurzu v Moodle na OPF SU. K jednotlivým obecně pojatým postupům budou také uváděny konkrétní příklady vztažené k e-learningu a instalaci CMS Moodle na OPF SU.

Metadata objektu pro zařazení do digitální knihovny	
Název	První pohled na CMS Moodle
Autor	Petr Korviny
Jazyk	čeština (cze)
Klíčová slova	CMS Moodle, přihlášení, odhlášení, kurz
Popis	Distanční text obsahuje stručný úvod do CMS Moodle, popis prostředí systému a typického kurzu, postup přihlášení a odhlášení do systému, zápis do kurzu.
Disciplína	e-learning
Datum aktualizace	15.6.2006

CÍLE KAPITOLY

Po úspěšném a aktivním absolvování této kapitoly

<p>Budete umět</p> <ul style="list-style-type: none"> x Budete umět provádět základní uživatelské akce v systému Moodle. x Budete se umět orientovat v systému Moodle, ve struktuře kurzů a kategorií a v typickém on-line kurzu. 	<p><i>Budete umět</i></p>
<p>Získáte</p> <ul style="list-style-type: none"> x Získáte základní pracovní návyky pro úspěšnou a intuitivní činnost v systému Moodle, která vám umožní využívat všech výhod, které nabízí. 	<p><i>Získáte</i></p>
<p>Budete schopni</p> <ul style="list-style-type: none"> x Budete schopni samostatně a pracovat v libovolném systému Moodle všech verzí, které si jsou vzájemně velice podobné. x Budete schopni rychle vyhledávat a nacházet potřebné informace, obsažené v kurzu nebo v celém systému. 	<p><i>Budete schopni</i></p>

<p>KLÍČOVÁ SLOVA KAPITOLY</p>	
<p>CMS Moodle, přihlášení, odhlášení, kurz</p>	

2.1 Několik doplňujících informací

Nejprve bych si dovolil volně navázat na předchozí kapitolu a poskytnout čtenáři ještě několik doplňujících informací o systému Moodle.

Díky pojetí OpenSource hnutí může každý přispět k vývoji CMS Moodle, a to nejen jako programátor, ale rovněž jako kritický uživatel, který svou pomoc prezentuje odhalováním chyb, náměty na vylepšení či radami méně zkušeným uživatelům. Své dotazy a připomínky může položit každý, kdo se zaregistruje na oficiálních stránkách projektu Moodle (<http://moodle.org>) nebo na jeho české odnoži Moodle.cz (<http://moodle.cz>). *Podpora komunity*

Moodle je volně šiřitelný software s otevřeným kódem. Je funkční pod nejrůznějšími operačními systémy a je tudíž nezávislý na platformě, stejně dobře funguje pod OS Unix, Linux, Windows, Mac OS X, Netware a na jakémkoliv dalším systému, který podporuje skriptovací jazyk PHP. Data jsou *Technické specifikace*

ukládána v jediné databázi (největší podpora pro MySQL a PostgreSQL, nicméně lze použít i Oracle, Access, Interbase, ODBC atd.)

Martin Dougiamas pracoval v 90. letech jako administrátor jiného systému pro e-learning, konkrétně systému WebCT na Curtin University of Technology, kde se rozhodl vytvořit svůj vlastní výukový systém, který by splňoval jeho představy o tom, jak by mělo probíhat a být organizováno studium po internetu.

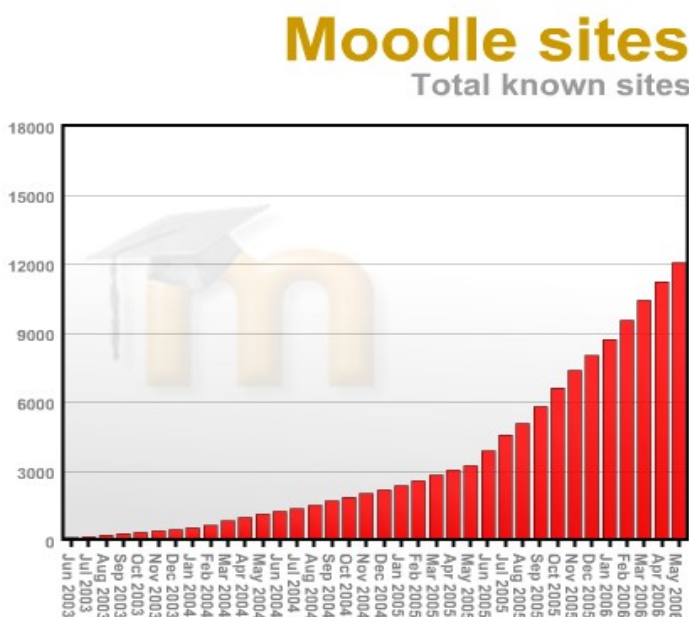
Proč Moodle vznikl?

Přestože Moodle vznikl jako systém pro on-line výuku na vysokých školách, své uplatnění nachází i na nižších stupních, středních a základních školách, ale také ve firmách, které se rozhodly pro on-line formu vzdělávání svých zaměstnanců.

Kde všude najde Moodle uplatnění

V předchozí kapitole již bylo zmíněno rozšíření Moodle ve světě a široká uživatelská a vývojářská základna. Na oficiálních stránkách jsou k dispozici i další zajímavé údaje, které se pochopitelně s časem budou měnit. Ale jenom pro představu zde uvádím několik statistických dat, jejichž pravidelně aktualizovanou verzi můžete shlédnout na adrese <http://moodle.org/stats/>. Uváděné statistické údaje se vztahují k červnu 2006.

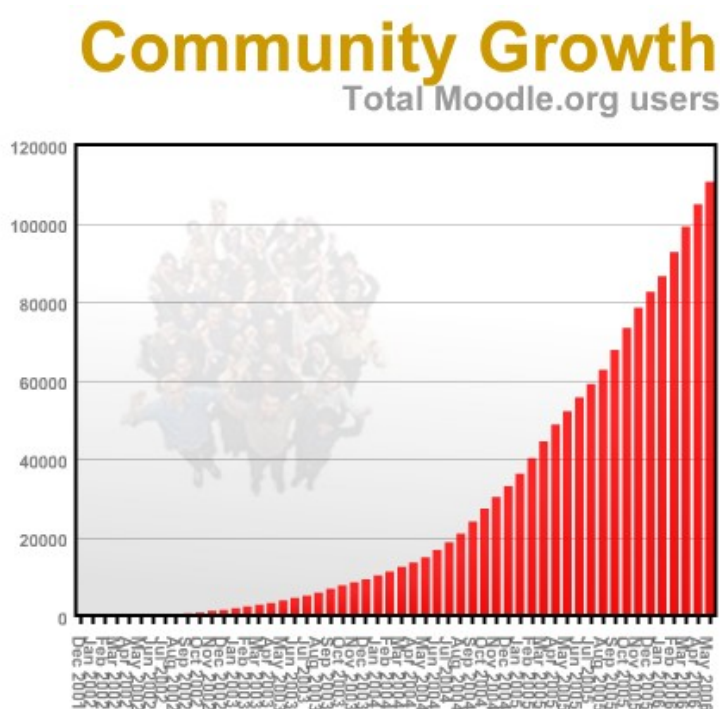
Pár dalších čísel

Obrázek 2-1: Nárůst počtu instalací Moodle

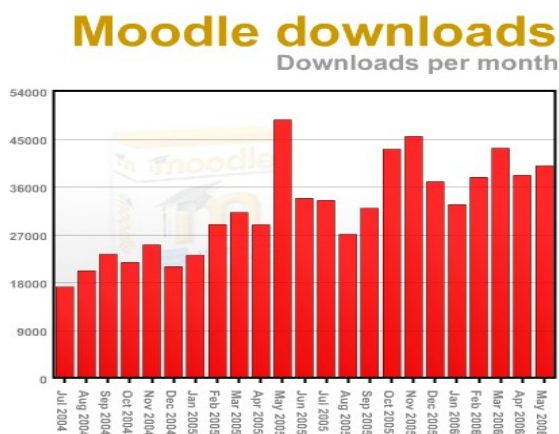
Z obrázku 2-1 vyplývá, že počet instalací Moodle a tedy i počet jeho uživatelů má již třetím rokem stále rostoucí trend a v současnosti je v provozu přes 12,5 tisíce instalací po celém světě. Okolo 120 Moodle webů má přes 5000 uživatelů. Webem s největším počtem uživatelů je <http://moodle.org> se zhruba 115000 uživateli. Nejvíce kurzů v jednom Moodle je přes 8000 s cca 55000

uživatelé na [Online Campus](#).

Obrázek 2-2: Nárůst počtu uživatelů na <http://moodle.org>

Na obrázku 2-2 je patrné, jakým způsobem roste počet registrovaných účastníků na hlavním webu komunity <http://moodle.org>.

Obrázek 2-3: Nárůst počtu uživatelů na <http://moodle.org>

Na 2-3 posledním obrázku pak můžete vidět, jak se vyvíjel počet stahování programu Moodle.

2.2 Uživatelské prostředí Moodle

CMS Moodle je program jehož uživatelské prostředí je do velké míry modifikovatelné. Proto se vám může stát při návštěvě dvou internetových stránek s nainstalovaným Moodle, že ani nepoznáte, jaký systém na vás z monitoru kouká :-).

Uživatelské prostředí

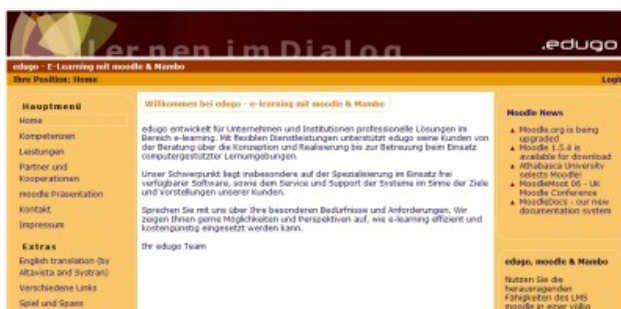
Administrátoři systému mají širokou škálu možností jak změnit vnější vzhled kurzu a to nejenom vzhledem k barvám, obrázkům či použitému písmu, ale také co se týče prvků, které budou umístěny na přední straně. Níže je několik náhledů, jak mohou stránky s Moodle vypadat.

Obrázek 2-4: Ukázka Moodle - <http://courses.aquinas.edu/>

Obrázek 2-5: Ukázka Moodle - <http://www.szes.cz/>

Obrázek 2-6: Ukázka Moodle - <http://www.edugo.de/>

Obrázek 2-7: Ukázka Moodle -
<http://calvarychapelbiblecollege.com/ecollege/>

Protože je příručka určena prvotně pro studenty OPF SU, nesmí chybět ani náhled přední strany Moodle OPF.

Obrázek 2-8: Ukázka Moodle na OPF - <http://elearning.opf.slu.cz>

Jak vidíte, možnosti jak přizpůsobit vzhled systému svým požadavkům mají

uživatelé nepřeborné a snadno tak mohou zařídit, že bude tento jinak nezávislý systém zapadat mezi jejich stávající informační prvky. V dalších částech se budeme blíže věnovat popisu uživatelského prostředí těchto

2.2.1 Úvodní strana Moodle

Na obrázku 2-8 vidíte část úvodní strany systému Moodle, který je provozován na OPF SU v Karviné (<http://elearning.opf.slu.cz>). Ačkoliv může být vzhled různých instalací Moodle odlišný, společné rysy zde brzy objevíte a také způsob ovládání zde brzy objevíte.

Například si povšimněte typického rozdělení do tří, někdy dvou, sloupců. Po stranách bývají umístěna ovládací menu a uprostřed, ten nejširší sloupec zabírá například přehled příspěvků v diskuzních fórech (viz obrázky 2-5, 2-8).

Sloupce

Kromě velice vkusné hlavičky stránek :-)) uvidíte v pravé horní části odkaz *Přihlásit se*, který vás logicky přesune na stránku s přihlášením, kde po zadání jména a hesla budete přihlášení do systému. Stejný odkaz najdete také ve spodní části obrazovky. Po přihlášení se tento nápis změní na *Odhlásit se* a co s ním můžete udělat nepotřebuje komentář. Pod odkazem *Přihlásit se* bývá také umístěn rozbalovací seznam s nabídkou jazyků, do kterých můžete přepnout uživatelské rozhraní systému, pokud vám nevyhovuje přednastavený český jazyk (viz obrázek 2-9).

Přihlásit se

Obrázek 2-9: Přihlásit se

Kalendář je zajímavý nástroj, který uživateli po přihlášení zobrazí seznam různých úkolů, testů a dalších důležitých termínů, které na něj čekají, stačí umístit kurzor myši nad některé podbarvené datum (viz obrázek 2-10).

Kalendář

Obrázek 2-10: Kalendář

Pod kalendářem v pravém sloupci bývá navíc umístěn blok *Připojení Připojení uživatelé*

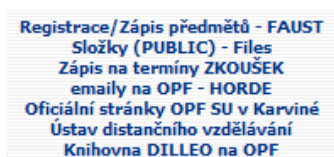
uživatelé, který zobrazuje seznam uživatelů, jež se přihlásili do systému Moodle v posledních pěti minutách.

Obrázek 2-11: Připojení uživatelé

V levém sloupci úvodní strany Moodle je mj. umístěna sada [www odkazů](#), které vedou k dalším internetovým službám nabízeným na OPF SU. Protože e-learning nepředstavuje pouze výukový systém, ale celou řadu dalších doplňkových aplikací, které mají za úkol maximálně usnadnit on-line výuku všem studentům, je logické, že jsou tyto služby nabízeny prostřednictvím internetu a odkazy na ně vedou přímo z hlavní strany e-learningového systému.

Seznam odkazů

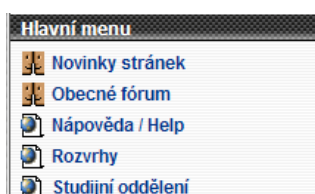

Obrázek 2-12: Odkazy na další [www služby OPF SU](#)

Chcete-li se například zapsat na nový předmět, přihlásit se ke zkoušce, přečíst si e-mail, apod. máte možnost právě v této nabídce.

Hlavní menu nabízí odkazy na uživateli nejpoužívanější zdroje v systému, na OPF SU byly takto vyhodnoceny například Rozvrhy, kde najdou studenti přehledné seznamy svých předmětů a tutoriálů či rozdělení do skupin, odkaz na kurz, patřící Studijnímu oddělení, z něž mohou odebírat důležité studijní informace v podobě mailů, viz obrázek 2-13.

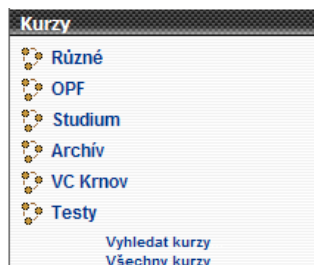
Hlavní menu

Obrázek 2-13: *Hlavní menu*

Menu *Kurzy* na obrázku 2-14 takto vypadá v případě, že je student nepřihlášen, zobrazuje seznam kategorií, do kterých jsou jednotlivé kurzy zařazeny. O kategoriích bude ještě řeč v dalších odstavcích.

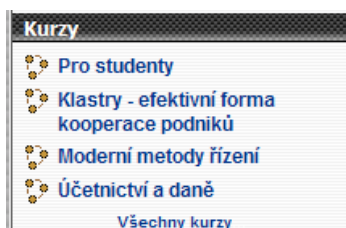
Kurzy

Obrázek 2-14: Menu *Kurzy*

Po úspěšném přihlášení do systému Moodle se běžnému uživateli zobrazí menu *Kurzy*, kde ovšem nebudou zobrazeny kategorie kurzů, ale přímo jména kurzů, ve kterých je uživatel zapsán. Toto chování systému zjednodušuje navigaci, kdy se student může jediným kliknutím dostat do svého kurzu přímo z hlavní strany (viz obrázek 2-15).

Kde jsou moje kurzy?

Obrázek 2-15: Menu *Kurzy* po přihlášení uživatele

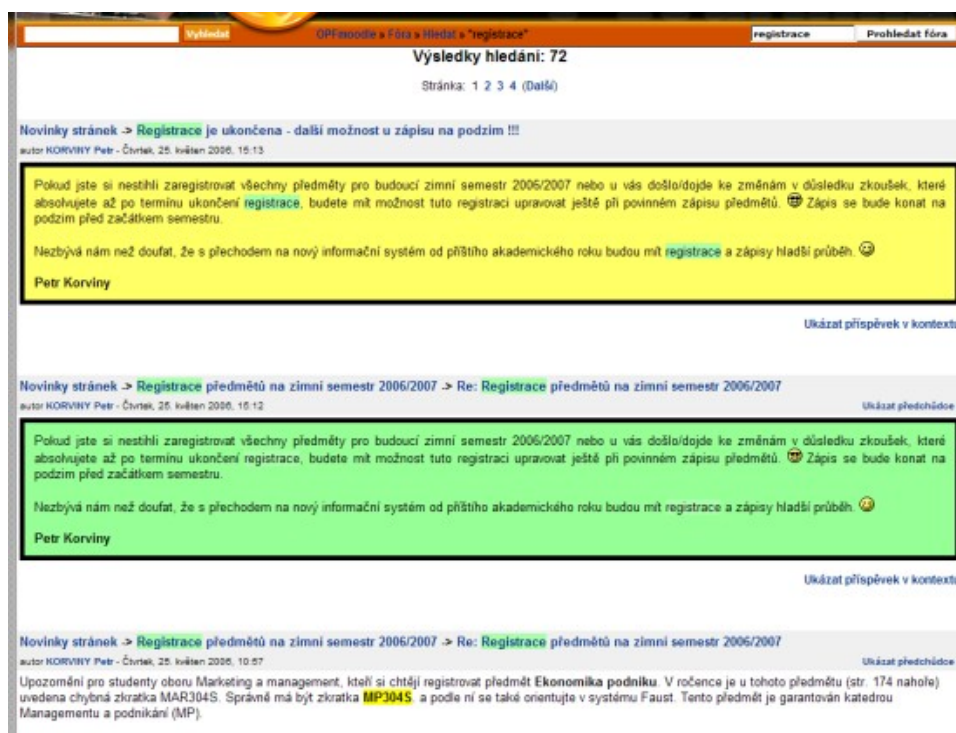
V hlavičce stránky si také můžete povšimnout textového políčka a tlačítka *Vyhledat* (obrázek 2-16). Zde mohou uživatelé zadat hledaný výraz a ten bude vyhledáván ve všech diskuzních fórech na hlavní stránce.

Vyhledat v diskuzních fórech

Obrázek 2-16: Menu *vyhledat*

Výsledek vyhledávání slova **registrace** vidíte na obrázku 2-17.

Obrázek 2-17: Výsledek vyhledávání v diskuzních fórech

2.2.2 Kategorie kurzů

Kategorie kurzů představuje hierarchii, ve které jsou uspořádány jednotlivé výukové kurzy obsažené v systému Moodle. Kliknete-li si na odkaz *Všechny kurzy* v menu *Kurzy* (obrázek 2-14 nebo 2-15), uvidíte všechny hlavní i vnořené kategorie jako na obrázku 2-18. To vám může usnadnit vyhledávání kurzů, víte-li ve které kategorii se nachází, případně do které z nich spadá tématicky.

Kategorie kurzů

V Moodle na OPF SU jsou kategorie vytvořeny především podle jednotlivých fakult, kateder, ústavů a do nich jsou umísťovány kurzy, zajišťované daným pracovištěm.

Speciální kategorie, které můžete vidět na obrázku 2-18, například *Studium*, *Archív*, *Různé*, apod., jsou určeny pro vkládání kurzů s jiným zaměřením.

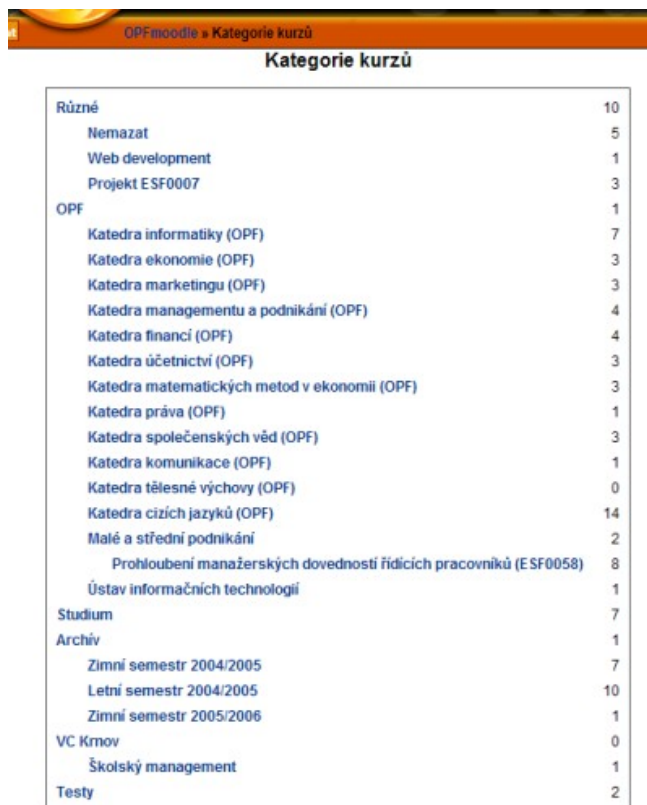
Za zmínku stojí zcela určitě kategorie *Archív*, do které jsou přemísťovány celé studijní kurzy, včetně studentů a jejich práce po ukončení příslušného semestru. Studenti i tutoři tak mají do příslušných kurzů přístup i „po letech“ a mohou se kdykoliv vrátit ke svým výsledkům, studijním materiálům a dalším informacím z příslušného kurzu a semestru.

Archív

Do kategorie *Studium* jsou umísťovány kurzy, které slouží pro potřeby studia,

Studium

například kurz *Studijní oddělení s informacemi* pro studenty, kurz *Rozvrhy s rozvrhy* tutoriálů pro všechny ročníky a další.

OPFmoodle » Kategorie kurzů

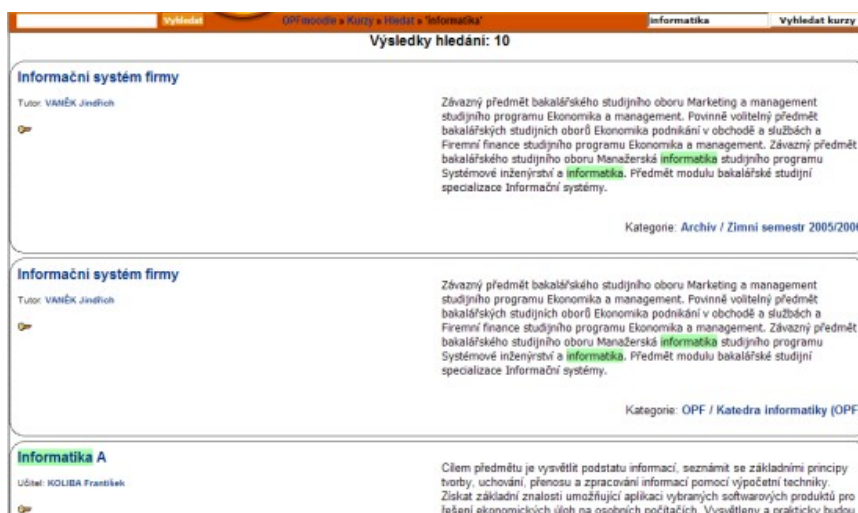
Kategorie kurzů

Různé	10
Nemazat	5
Web development	1
Projekt ESF0007	3
OPF	1
Katedra informatiky (OPF)	7
Katedra ekonomie (OPF)	3
Katedra marketingu (OPF)	3
Katedra managementu a podnikání (OPF)	4
Katedra financí (OPF)	4
Katedra účetnictví (OPF)	3
Katedra matematických metod v ekonomii (OPF)	3
Katedra práva (OPF)	1
Katedra společenských věd (OPF)	3
Katedra komunikace (OPF)	1
Katedra tělesné výchovy (OPF)	0
Katedra cizích jazyků (OPF)	14
Malé a střední podnikání	2
Prohloubení manažerských dovedností řídících pracovníků (ESF0058)	8
Ústav informačních technologií	1
Studium	7
Archív	1
Zimní semestr 2004/2005	7
Letní semestr 2004/2005	10
Zimní semestr 2005/2006	1
VC Krnov	0
Školský management	1
Testy	2

Obrázek 2-18: Kategorie kurzů

Chcete-li najít konkrétní kurz a znáte alespoň část jeho názvu nebo slovo, které se může vyskytovat v popisu kurzu, pak můžete s výhodou využít políčka pod kategorií kurzů, kde hledaný text vložíte a stisknete tlačítko *Vyhledat kurzy*.

Obrázek 2-19: Vyhledat kurzy

Obrázek 2-20: Vyhledat kurzy - výsledek

2.2.3 Navigace v Moodle

Možná jste si při procházení systémem nebo z výše uvedených obrázků povšimli v horní části stránky informaci o tom, kde v hierarchii Moodle se zrovna nacházíte (obrázek 2-21).

Navigační pruh

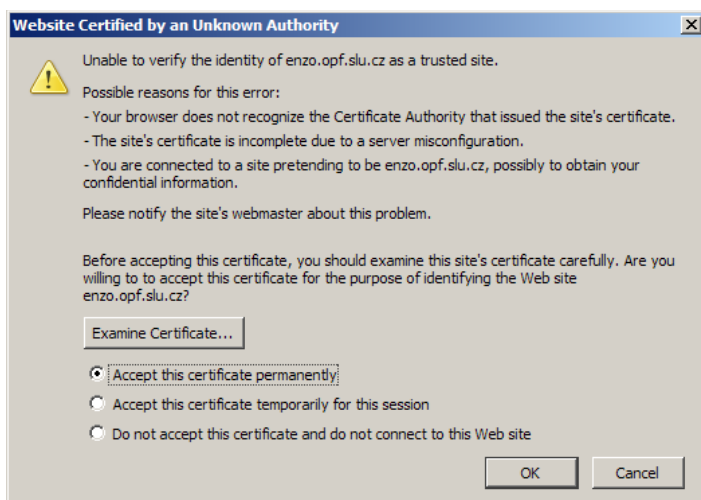
Obrázek 2-21: Navigační pruh

Kliknutím na některý z výše v hierarchii uvedených odkazů se můžete rychle přesunout o úroveň výše. Při kliknutí na odkaz úplně vlevo v navigačním pruhu se dostanete na hlavní stranu systému. Užitečná je tato vlastnost především při práci s kurzem, kde se do hlavního zobrazení kurzu, dostanete, kliknutím na jeho zkratku.

2.3 Přihlášení a odhlášení studenta do systému Moodle

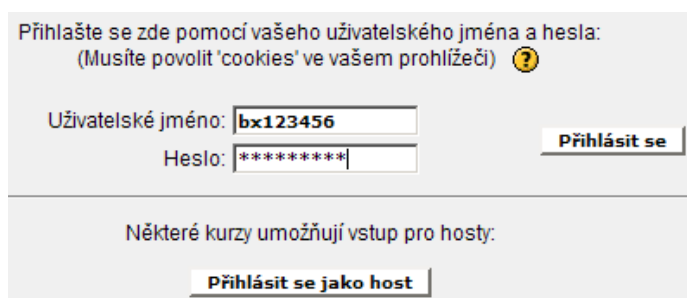
Jak již bylo naznačeno v předchozích částech, student se může do systému přihlásit jednoduše, když klikne na odkaz *Přihlásit se* v hlavičce nebo patičce úvodní stránky systému Moodle (obrázek 2-9). Při prvním přihlášení do systému, nebo po přeinstalování vašeho prohlížeče, budete nejspíš vyzváni k akceptování SSL certifikátu (obrázek 2-22).

Přihlášení do Moodle

Obrázek 2-22: Potvrzení certifikátu

Po potvrzení se vám objeví přihlašovací stránka, viz obrázek 2-23.

Obrázek 2-23: Přihlášení do systému Moodle

Pro přihlášení do systému je většinou zapotřebí znát své uživatelské jméno a heslo. Systém Moodle nabízí mnoho různých způsobů pro vytváření uživatelských účtů a ověřování přihlašovacích údajů.

Jméno a heslo

V některých systémech je povoleno vytvoření uživatelské účtu každému automaticky s tím, že si sám zadá jméno a heslo a po potvrzení již má přístup do systému (viz <http://moodle.opf.slu.cz>).

Na stránky <http://elearning.opf.slu.cz> se mohou přihlásit pouze studenti a učitelé příslušné univerzity nebo ti, kterým administrátor systému povolí přístup. Výhodou tohoto řešení je, že studující mohou používat jediné uživatelské jméno a heslo pro několik služeb poskytovaných danou organizací (mail, zápisy na zkoušky, stravovací systém, ...) a nemusí nikde znovu vytvářet své účty. Systém Moodle si při přihlášení uživatele zkontroluje v

jednotné databázi zadané údaje a dotyčného přihlásí.

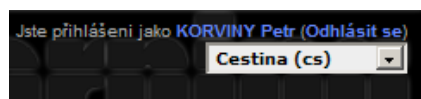
Na OPF SU používají studenti pro přihlášení do systému Moodle své uživatelské jméno a heslo, přidělené administrátorem. Uživatelské jméno se většinou píše ve tvaru bxXXXXXX, přičemž XXXXXX je osobní číslo studenta, které obdrží již při zápisu do studia. Jeho heslem je pro první přihlášení rodné číslo, ale toto heslo si musí studenti okamžitě poté změnit na jiné.

OPF SU

Aby bylo heslo relativně bezpečné, těžko odhadnutelné, je vyžadováno, aby mělo minimálně 6 znaků, musí se lišit od předchozího a je doporučováno kombinovat velká a malá písmena, číslice a speciální znaky.

*Požadavky na
heslo*

Po úspěšném přihlášení do systému se na místě, kde byl odkaz *Přihlásit se*, objeví naopak odkaz *Odhlásit se* a vlevo také jméno přihlášené osoby, viz obrázek 2-24.

Obrázek 2-24: Po úspěšném přihlášení do systému Moodle

Odhlášení ze systému je potom zcela logické a k odhlášení dojde také v případě, kdy zavřete všechna okna vašeho internetového prohlížeče.

*Odhlášení ze
systému*

2.4 Profil uživatele

Také jméno přihlášené osoby funguje jako hypertextový odkaz, na nějž lze kliknout myší. Tím se přesunete na stránku s vlastním profilem, kde je možné nastavovat nejrůznější informace, když kliknete na tlačítko *Upravit profil*, viz obrázek 2-25.

Některé z informací o uživateli jsou do systému vloženy při prvním přihlášení (OPF SU), takže uživatelské jméno a heslo, jméno, příjmení či emailová adresa nemusí být nastavovány.

Moodle na OPF SU má tu vlastnost, že všichni uživatelé, kteří si v osobním profilu změní emailovou adresu z oficiální přidělené univerzitou na jimi požadovanou, budou dostávat emaily přímo na tuto novou adresu.

Změna e-mailu

Podobnou změnu mohou ovšem také provést v poštovním systému, kde lze nastavit automatické přeposílání všech zpráv ze školní e-mailové adresy na jinou, uživatelem zadanou. V takovém případě není nutné nastavovat změnu adresy i v Moodle.

Profil uživatele KORVINY Petr

Uživatelské jméno:	korviny
Křestní jméno:	<input type="text" value="Petr"/>
Příjmení:	<input type="text" value="KORVINY"/>
Emailová adresa:	<input type="text" value="korviny@opf.slu.cz"/>
Zobrazit email:	<input type="text" value="Zobrazovat mou emailovou adresu komukoliv"/>
Email aktivován:	<input type="text" value="Emailová adresa povolena"/>
Formát emailu:	<input type="text" value="Formát jednoduchého textu"/>
Typ souhrnných emailů:	<input type="text" value="Nepoužívat souhrny (jeden email na každý příspěvek)"/>
Automatické odebírání příspěvků emailem:	<input type="text" value="Ne: nenastavovat automaticky odebírání"/>
Při úpravě textu:	<input type="text" value="Použít HTML editor (pouze na některých prohlížečích)"/>
Město/obec:	<input type="text" value="Orlová"/>
Země:	<input type="text" value="Česka republika"/>
Upřednostňovaný jazyk:	<input type="text" value="Čestina (cs)"/>
Časové pásmo:	<input type="text" value="Místní čas serveru"/> (váš momentální místní čas)
Popis:	<input type="text" value="Zaměstnanec"/>

Obrázek 2-25: Profil uživatele

Do osobního profilu (obrázek 2-26) je možno uvést také „nepovinné“ údaje. Ty se budou zobrazovat dalším uživatelům přihlášeným v systému Moodle, kteří si zobrazí podrobnější informace o dotyčné osobě. Chcete-li proto například komunikovat přes ICQ, nebo chcete zveřejnit další kontaktní informace na svou osobu, můžete právě zde. To je doporučováno především tutorům, aby byli snáze zastižitelní studenty i mimo rozvrh tutoriálů.

Nepovinné údaje

Následující položky jsou volitelné:

Webová stránka:	<input type="text"/>
ICQ:	<input type="text" value="291327474"/>
ID:	<input type="text"/>
Instituce:	<input type="text"/>
Oddělení:	<input type="text"/>
Telefon 1:	<input type="text" value="596 398 299"/>
Telefon 2:	<input type="text"/>
Adresa:	<input type="text"/>

Obrázek 2-26: Nepovinné údaje

2.5 Přihlášení do kurzu

V systému Moodle je zápis do kurzu prováděn samotnými studenty, kteří jsou na úvodním tutoriálu instruováni tutorem příslušného kurzu, kde je kurz umístěn a jak se do něj mají přihlásit.

Podíváte-li se na obrázek 2-20, zjistíte, že u některých kurzů jsou zobrazeny malé žluté symboly klíče. Tato značka říká, že do kurzu je možno vstoupit a zapsat se, pouze pokud student zadá přístupový klíč do kurzu, viz obrázek 2-27.

Klíč k zápisu do kurzu

Tento kurz vyžaduje 'klíč k zápisu' - vstupní heslo, které můžete obdržet od Marie SCISKALOVÁ.

Klíč k zápisu:

Obrázek 2-27: Klíč k zápisu do kurzu

Studentům je většinou klíč k zápisu oznámen tutorem na prvním tutoriálu z příslušného předmětu. Ovšem do některých kurzů se studenti nemusí hlásit s pomocí dalšího klíče, pouze jsou vyzváni k tomu, aby potvrdili, že se chtějí do kurzu opravdu zapsat.

Chystáte zapsat sebe sama jako člena tohoto kurzu.
Jste si jistí, že to opravdu chcete?

Obrázek 2-28: Potvrzení zápisu do kurzu

Mezi kurzy bez hesla patří například ty z kategorie *Studium*, jako jsou *Náповěda/Help*, *Studijní oddělení*, apod. Zde není důvod klíče uvádět, toto jsou kurzy, kam mají přístup všichni uživatelé systému Moodle na OPF.

Pro přístup do studijních kurzů ovšem klíče být musí, protože není žádoucí, aby se například do kurzů ze třetího ročníku zapisovali studenti ve druhém, kteří by si tak například mohli prohlédnout testy, jež je budou čekat až za rok, apod. Proto se klíče ke kurzům sdělují pouze na tutoriálech pro příslušnou skupinu, které je kurz určen.

Proč klíče?

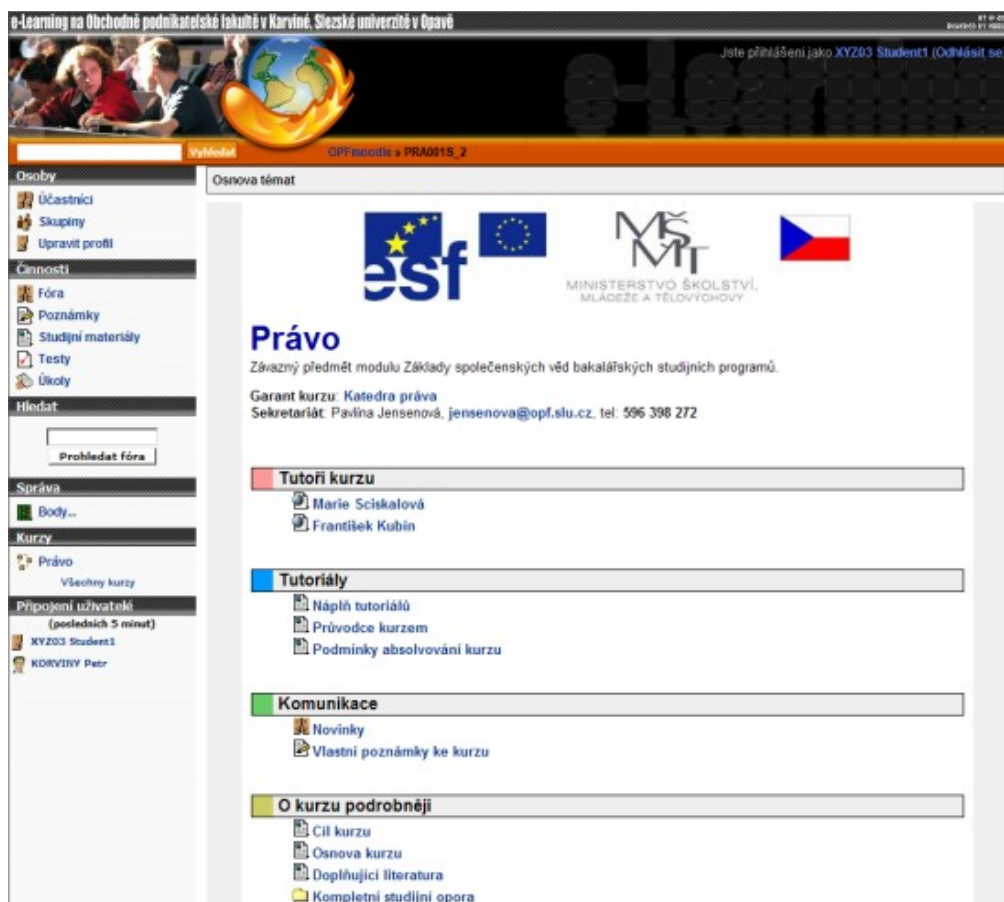
Jakmile se jednou student запиše, nemusí již při dalším vstupu do kurzu klíč zadávat. Tutoři navíc často zápisový klíč změní po úvodním tutoriálu a již jej nezveřejňují, aby se dodatečně bez jejich vědomí do kurzu nezapsal někdo,

kdo vstupní klíč získat neměl.

2.6 Pracovní prostředí studijního kurzu

Jestliže se vám úspěšně podaří vstoupit do klasického studijního kurzu, pak se vám zobrazí pohled podobný tomu na obrázku 2-29.

Studijní kurz může být rozdělen do několika sloupců. Na obrázku 2-29 je kurz Právo rozdělen do 2 sloupců, kde v levém jsou umístěna *ovládací menu*, která může student využívat při práci s kurzem a budou podrobněji popsána v dalším. V pravém sloupci je tzv. *osnova kurzu*, která se stabilně skládá z jednotlivých polí reprezentujících týdny nebo témata, to záleží na tom, jaké uspořádání autor studijního kurzu zvolil, zde je to tématické uspořádání.

Obrázek 2-29: Pracovní prostředí kurzu

Ačkoliv je při tvorbě kurzů dbáno na jednotný vzhled, určité odlišnosti zde přece jen budou, například v rozmístění menu a v typech, která budou mít studenti k dispozici. Někteří autoři rozmístí menu do dvou sloupců podél osnovy kurzů, jiní je všechna umístí na jedinou stranu.

Odlišná menu v kurzech

Některá menu však mají jednotná umístění, především *Osoby*, *Činnosti* a *Správa*, která jsou ve všech kurzech vždy k dispozici ve stejné poloze.

2.6.1 Osnova kurzu – údaje kurzu

Ještě před prvním tématem v osnově kurzu je vloženo jedno pole, kam se stabilně umísťují důležité informace vztahující se ke kurzu samotnému.

Pochopitelně je zde umístěn název kurzu, případně jeho stručný popis. Zároveň zde student nalezne informaci, kdo je garantem kurzu, které pracoviště je za něj zodpovědné a také kontakt na zaměstnance (např. sekretariát katedry), který studentovi může poskytnout specifické informace vztahující se ke kurzu.

Název a garant kurzu

Je pochopitelné, že student by měl znát svého tutora a mít možnost jej kontaktovat, proto by měli být v kurzu jmenovitě uvedeni všichni tutoři a po kliknutí na jejich jméno by se studentovi měl zobrazit krátký osobní profil daného tutora i s kontaktními informacemi, viz obrázek 2-30.

Tutoři kurzu

Obrázek 2-30: Potvrzení zápisu do kurzu

V další části, nazvané *Tutoriály*, jsou uvedeny informace, které studenty často zajímají nejvíce a mají přímý vztah ke konkrétnímu kurzu:

Tutoriály

Náplň tutoriálů – obsahuje informace o tom, co bude náplní jednotlivých tutoriálů, které jsou na OPF SU vždy tři za semestr.

Průvodce kurzem – obsahuje rady a doporučení tutora o tom, jak studovat daný kurz, jak si například rozvrhnout látku, úkoly, kdy a co dělat, na které pasáže se zaměřit, kterých témat se bude týkat ten či onen test, apod.

Podmínky absolvování kurzu – zde by měl tutor stručně a přehledně uvést, kolik testů, úkolů a za kolik bodů bude nutno vykonat pro získání zápočtu, kolik bodů/kreditů z předmětu je možno získat. Je-li kurz zakončen zkouškou nebo jenom zápočtem, bodová stupnice a příslušné známky, návaznosti kurzu – je-li nutno absolvovat nějaký kurz před tímto, povolený počet zkoušek, atd.

V sekci *Komunikace* jsou umístěny nástroje pro komunikaci v rámci kurzu. Většinou jsou to diskuzní fóra, chat, vlastní poznámky ke kurzu:

Komunikace

Novinky – standardně je do kurzu umísťováno diskuzní fórum Novinky, ve

kterém mohou studenti i tutoři zadávat nová témata diskuze o záležitostech spojených s kurzem a se studiem obecně. Toto nemusí být jediné diskuzní fórum v kurzu, ale je považováno za hlavní a většinou také nastaveno tak, aby se každý příspěvek z uvedeného fóra automaticky odesílal na emaily všech účastníků kurzu (tutorů i studentů). Není pak nutné kontrolovat všechna diskuzní fóra ve všech kurzech, stačí si jenom číst emaily, zda-li vás příslušná diskuze zajímá nebo nikoliv.

Vlastní poznámky ke kurzu – umožňují studujícím dělat si v příslušném kurzu soukromé zápisky, ke kterým mají přístup pouze oni, takže není nutno dělat si poznámky na papírky a ty pak pracně hledat.

Společný chat kurzu – v některých kurzech se také používá společný chat.

Pro další komunikaci jak mezi studenty, tak i mezi studenty a tutory, jsou doporučovány další elektronické prostředky:

- x **Skype** – pro audio či videokonference,
- x **ICQ** – on-line chat,
- x **e-mail** – nejenom školní, je umožněno i přesměrování všech školních mailů na vlastní mail studenta,
- x **telefon** – všichni tutoři na sebe uvádějí telefonický kontakt, který je studentům k dispozici například při kliknutí na osobní profil tutora.

V kurzu jsou rovněž detailnější informace v sekci *O kurzu podrobněji*, kde jsou explicitně uvedeny například: **Cíle kurzu**, **Osnova kurzu** či **Doplňující literatura**. Zároveň se na tomto místě nachází **Kompletní studijní opora** v elektronické podobě, většinou soubor ve formátu PDF, kde studenti naleznou všechny potřebné informace pro studium látky daného kurzu. Studijní opora je psána formou distančního textu, takže by měla umožňovat bezproblémové samostudium.

*O kurzu
podrobněji*

2.6.2 Osnova kurzu – témata

Pod úvodní sekci v osnově kurzu již začínají témata, v nichž student najde odkazy na jednotlivé testy, úkoly, odkazy do internetu, obrázky, animace a další studijní materiály a činnosti.

Na OPF SU jsou semestrální kurzy většinou rozděleny do 12 částí, podle průměrného počtu týdnů v semestru, ovšem není to podmínkou. V každé části je uveden odkaz na jednu kapitolu z distanční studijní opory, kterou si vcelku může studující stáhnout a používat pro osobní potřebu ke studiu v sekci *O kurzu podrobněji*.

Jak mohou vypadat témata v osnově kurzu *Právo* lze vidět na obrázku 2-31.

Akreditace předmětu Právo
Akreditace nenalozena.

1 ÚSTAVNÍ PRÁVO

Ústavní právo je pozitivním odvětvím v systému práva České republiky. Ústavní právo je právním odvětvím, který představuje soubor právních norem nejvyšší právní síly. Ústavní právo jako vědní obor a v neposlední řadě i ústavní právo jako učební disciplína.

Úvodní část kapitoly Ústavní právo České republiky objasňuje pojmy práva a pohled do historie tohoto prioritního odvětví práva každého státu založeného na demokratických základech. Další část kapitoly Ústavní právo je už pojednání o platném právu daného odvětví, tedy hlavně první, kde osvětluje mj. svrchovanost, jednotnost a právní stát. Samostatný oddíl tvoří výklad politického systému, existence území ČR a státního občanství. Kapitulu uzavírá prezentace symbolů ČR.

Studijní materiály

- 1. Ústavní právo
- Ústava ČR

Ověřte si získané znalosti

- Zkuste odpovědět na následující otázky

2 MOC ZÁKONODÁRNÁ, MOC VÝKONNÁ

V této kapitole je pojednáno o dvou ze tří mocí ve státě, a to moci zákonodárné a výkonné. Moc zákonodárná je v Ústavě ČR svěřována Parlamentu, ten je tvořen dvěma komorami. Moc výkonnou vymezuje druhá část kapitoly, ve které má své místo prezident republiky a jeho pravomoci, postavení vlády a státního zastupitelství.

Studijní materiály

- 2. Moc zákonodárná a výkonná

Ověřte si získané znalosti

- Zkuste odpovědět na následující otázky

WWW odkazy

- Poslanecká sněmovna ČR
- Senát ČR
- Nejvyšší státní zastupitelství ČR
- Pražský hrad

Obrázek 2-31: Témata kurzu

2.6.3 Závěrečná část kurzu

Pokud shlédnete až na konec kurzu, najdete tam *Závěrečnou část kurzu* (obrázek 2-32). Je to sekce, kde jsou většinou umístěny odkazy na doplňkové materiály, bývá tam přehledně uveden souhrn testů, úloh a dalších činností, aby je studenti nemuseli vyhledávat v jednotlivých tématech v celé osnově kurzu, apod. K tomu mj. slouží také menu *Činnosti*, které bude popsáno v jedné z dalších kapitol.

13 Závěrečná část kurzu

Testy cvičné

- Cvičný test 1 - podle opory
- Cvičný test 2 - Test B - (30 otázek)
- Cvičný test 3 - Semestrální test - (50 otázek)
- Cvičný test 4 - Opravný semestrální test - (50 otázek)

Testy zápočtové

- Zápočtový test - skupina 1
- Zápočtový test - skupina 2
- Zápočtový test - skupina 3
- Zápočtový test - skupina 4
- Opravný zápočtový test
- Úkol č. 1
- Úkol č. 2
- Úkol č. 3

Užitečné odkazy na internetu

- Informační server českého soudnictví
- Portál veřejné správy České republiky
- Evidence odcizených motorových vozidel
- Pátrání Ministerstva vnitra ČR

Obrázek 2-32: Závěrečná část kurzu

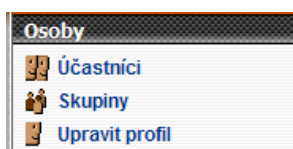
2.6.4 Menu kurzu

Uživatel (tutor či student) má k dispozici různá menu kurzu, prostřednictvím kterých může s kurzem dále pracovat. Podle toho, jakou roli účastník v kurzu zastává se mu zobrazuje i nabídka menu a jejich položek. Další text se bude zabývat pouze několika nejběžnějšími menu z pohledu studenta.

Vlevo nahoře bývá v Moodle kurzech na OPF SU umístěno menu *Osoby*. Toto menu (blok) obsahuje standardně tři položky:

Osoby

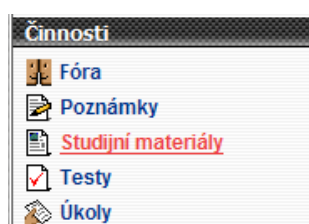
- x **Účastníci** – Položka umožní zobrazit si seznam všech účastníků kurzu. V seznamu jsou zobrazeni jak učitelé kurzu, tak i jeho studenti a u každého je i krátký popis (stručný osobní profil).
- x **Skupiny** – V kurzu můžete mít zapsán libovolný počet studentů, někdy to mohou být až stovky. V takové případě je vhodné i s ohledem na přehlednost tuto velkou skupinu v kurzu rozdělit do několika menších.
- x **Upravit profil** – O této možnosti již byla řeč v kapitole 2.4.

Obrázek 2-33: Menu Osoby

Menu *Činnosti* zachycuje veškeré činnosti, které jsou v kurzu použity. Na obrázku 2-34 je vidět, že v daném kurzu jsou vložena diskuzní fóra, poznámky, studijní materiály, úkoly a nějaké testy.

Činnosti

Obrázek 2-34: Menu Činnosti

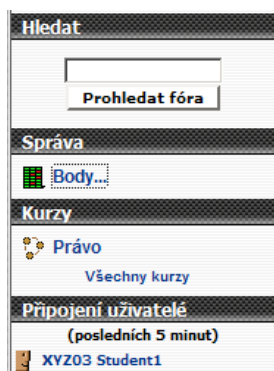
Student nemusí prohledávat celou osnovu kurzů, aby našel nějaký úkol, stačí mu kliknout na tuto položku v menu *Činnosti* a okamžitě získá přehled o tom, které úkoly v kurzu jsou a ve kterém tématu jsou zařazeny.

Téma	Název	Termín odevzdání	Odevzdáno
13	Úkol č. 1	Pondělí, 6. prosinec 2004, 05:00	Ne
	Úkol č. 2	Pondělí, 13. prosinec 2004, 05:00	Ne
	Úkol č. 3	Pondělí, 20. prosinec 2004, 05:00	Ne

Obrázek 2-35: Přehled úkolů v kurzu

Na obrázku 2-36 je vidět přehled některých dalších menu zobrazovaných v kurzu. Nejzajímavější z nich je asi menu *Správa* a především jeho položka *Body*.

Jestliže si student zobrazí položku *Body*, pak získá přehled o všech bodovaných aktivitách v kurzu a o počtu bodů, které získal nebo může získat, viz obrázek 2-37.

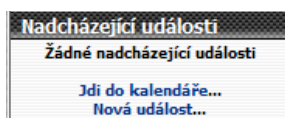
Obrázek 2-36: Menu Hledat, Správa, Kurzy, Připojení uživatelé

Body

Činnost	Maximální počet bodů	Body
☒ Cvičný test 1 - podle opory	10	
☒ Cvičný test 2 - Test B - (30 otázek)	60	
☒ Cvičný test 3 - Semestrální test - (50 otázek)	100	
☒ Cvičný test 4 - Opravný semestrální test - (50 otázek)	100	
☒ Zápočtový test - skupina 1	60	
☒ Zápočtový test - skupina 2	60	
☒ Zápočtový test - skupina 3	60	
☒ Zápočtový test - skupina 4	60	
☒ Opravný zápočtový test	60	
Úkol č. 1	14	
Úkol č. 2	12	
Úkol č. 3	12	
Celkem	608	0

Obrázek 2-37: Přehled bodovaných aktivit v kurzu

V kurzech také bývá občas k dispozici menu *Nadcházející události*, které ukazuje s určitým předstihem na termíny nadcházející událostí, například začátek testu, termín odevzdání úkolu, apod.

Obrázek 2-38: Menu Nadcházející události

2.7 Otázky a odpovědi

V této části najdete několik testových otázek a odpovědí. Odpovědi jsou vždy uvedeny za otázkami, pokuste se proto o seriózní přístup sami k sobě a nenahližejte do výsledků dříve, než si sami zodpovíte těch pár lehkých otázek.

Jestliže jste studenty OPF SU, máte možnost tyto testy absolvovat i v elektronické podobě v on-line kurzu „Moodle pro začínající uživatele“, který je nedílnou součástí stejnojmenné studijní opory, kterou právě čtete.

OTÁZKY A TESTY

Odpovězte na zadané otázky:

1. Jaká je internetová adresa oficiálních stránek systému Moodle?
 - a) <http://google.com>
 - b) <http://moodle.org>
 - c) <http://strudl.frog>
2. Kolik instalací Moodle na celém světě v současnosti je (6/2006)?
 - a) méně než 1000
 - b) méně než 5000
 - c) více než 10000
3. Vzhled prostředí systému CMS Moodle je přizpůsobitelné požadavkům provozovatele systému.
 - a) ano
 - b) ne
4. Všechny kurzy v systému Moodle musí mít vstupní klíč (heslo).
 - a) ano
 - b) ne
5. Studenti na OPF SU po ukončení studia v kurzu v systému Moodle již do něj dále nemají přístup.
 - a) ano
 - b) ne

ODPOVĚDI, ŘEŠENÍ A NÁVODY

Správné odpovědi na výše položené otázky: 1b, 2c, 3a, 4b, 5b

SHRNUTÍ KAPITOLY

V této kapitole bylo čtenářům přiblíženo pracovní prostředí systému Moodle a popsán základní vzhled typického kurzu v tomto systému. Zároveň zde byly prezentovány nejběžnější uživatelská menu, na která může student při práci narazit. Cílem této kapitoly bylo snadno a rychle uvést studujícího do pracovního prostředí, aby se on sám mohl soustředit na činnosti, které chce v systému nebo kurzu vykonávat a nemusel stylem „pokus – omyl“ zjišťovat, kde jsou požadované informace k dispozici a co lze očekávat od klasického on-line kurzu.

V další kapitole se podíváme na to, jak pracovat s konkrétními činnostmi, které se v kurzech Moodle nejčastěji vyskytují. Zmíněny budou testy, úkoly, diskuzní fóra, studijní materiály, což jsou prvky, jež se v kurzech pro e-learning na OPF SU vyskytují nejčastěji.

3 AKTIVITY V ON-LINE KURZU

RYCHLÝ NÁHLED DO PROBLEMATIKY KAPITOLY

V této kapitole se budeme zabývat některými nejčastěji používanými činnostmi, které vykonávají studenti v rámci svých studijních povinností přímo v on-line kurzu v systému CMS Moodle.

Opět se zaměříme především na pohled studenta na OPF SU, nicméně zde představené postupy jsou dostatečně univerzální, takže je bude možno s příslušnými úpravami aplikovat na libovolnou instalaci Moodle také pro jiné instituce.

Metadata objektu pro zařazení do digitální knihovny	
Název	Aktivity v on-line kurzu
Autor	Petr Korviny
Jazyk	čeština (cze)
Klíčová slova	testy, úkoly, diskuzní fóra, studijní materiály
Popis	V kapitole je popsán pohled studenta na běžné aktivity v kurzu, jako jsou například: testy, úkoly, diskuzní fóra, studijní materiály, apod.
Disciplína	e-learning
Datum aktualizace	15.6.2006

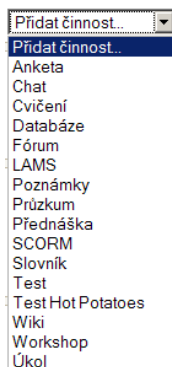
CÍLE KAPITOLY

Po úspěšném a aktivním absolvování této kapitoly

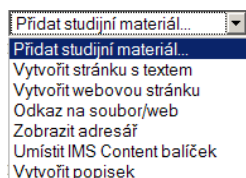
<p>Budete umět</p> <ul style="list-style-type: none"> x Budete umět pracovat s nejběžnějšími aktivitami v on-line kurzech jako jsou například: <ul style="list-style-type: none"> • testy, • úkoly, • diskuzní fóra, • studijní materiály. 	<p><i>Budete umět</i></p>
<p>Získáte</p> <ul style="list-style-type: none"> x Získáte pracovní návyky nutné pro to, abyste se mohli soustředit na činnost samotnou a nikoliv na způsob, jak ji správně provádět. 	<p><i>Získáte</i></p>
<p>Budete schopni</p> <ul style="list-style-type: none"> x Budete schopni samostatně a úspěšně vyplňovat testové otázky, odevzdávat elektronické úkoly přímo do kurzu, pracovat se studijními materiály vloženými do kurzu v různých formátech. x Naučíte se využívat diskuzních fór pro komunikaci se studenty i s tutory a zjistíte výhody přeposílání diskuzních příspěvků na vlastní e-mail. 	<p><i>Budete schopni</i></p>
<p>KLÍČOVÁ SLOVA KAPITOLY</p>	
<p>testy, úkoly, diskuzní fóra, studijní materiály</p>	

Než se vrhneme do samotného popisu nejrůznějších činností a aktivit, které mohou studenti prostřednictvím systému Moodle v kurzu vykonávat, je nutné zmínit několik skutečností.

Systém Moodle obsahuje velké množství studijní aktivit, které tutoři mohou po studentech vyžadovat, v následujících odstavcích budou podrobněji rozebrány pouze ty nejčastěji používané (alespoň dle zkušeností na OPF SU). Na obrázcích 3-1 a 3-2 je uveden seznam všech dostupných činností a typů studijních materiálů, které lze standardně vkládat do on-line kurzu v systému Moodle verze 1.6.x.

Obrázek 3-1: Dostupné činnosti v kurzu

Obrázek 3-2: Dostupné typy studijních materiálů

Následující podkapitoly budou obsahovat zevrubný popis práce se těmito studijními aktivitami:

- x studijní materiály,
- x testy,
- x úkoly,
- x diskuzní fóra.

3.1 Studijní materiály

Při studiu formou e-learningu jsou velice důležitou součástí kurzu studijní materiály, které by měly být k dispozici v elektronické podobě. Základním studijním materiálem bývá většinou studijní opora psaná jako distanční text, která je vložena do on-line kurzu, aby tak byla studentům kdykoliv k dispozici. Ovšem kromě studijní opory je možné do kurzu vkládat téměř jakýkoliv elektronický materiál, jenž pokládá tvůrce kurzu nebo tutor za nezbytný.

Především elektronické opory

Je pochopitelně možné doporučovat, například v doplňující literatuře, klasické papírové knihy a jiné tištěné dokumenty, a také se to často dělá. Ale jedním z charakteristických rysů distanční studijní opory je to, že je v ní obsaženo vše, co k úspěšnému absolvování kurzu bude student potřebovat.

Papírové knihy jsou povoleny :)

Do kurzu se mohou vkládat studijní materiály nejrůznějšího typu, nejenom *Textové dokumenty*

textové dokumenty v běžných elektronických formátech: MS Word (DOC), Portable Document Format (PDF), internetová stránka (HTML), čistý text (TXT), atd.

Do kurzů se vkládají také další materiály jako jsou obrázky (JPG, GIF, PNG, BMP, ...), flash animace (SWF), zvukové soubory (MP3, OGG, WAV, ...), video soubory (MPG, AVI, MOV, ...).

Multimediální soubory

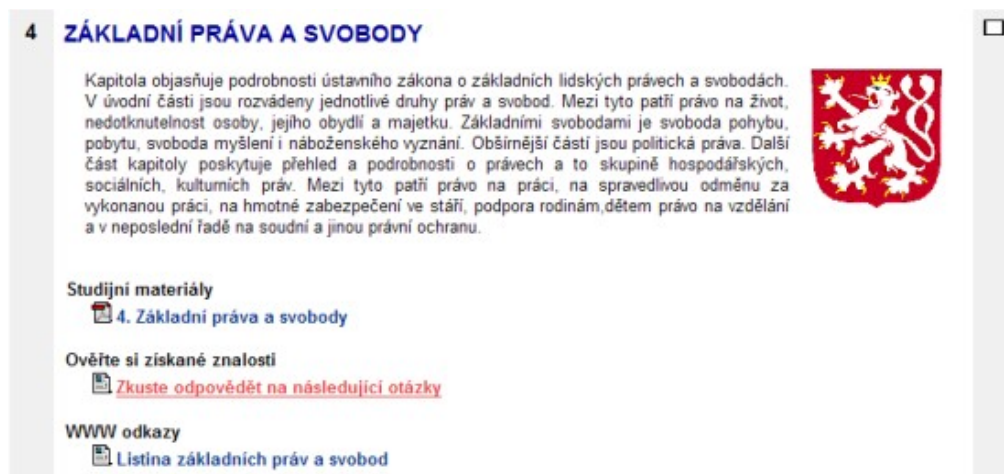
Někdy jsou do kurzu také vkládány soubory ze specifických aplikací: tabulky programu MS Excel (XLS), zdrojové animací programu Captivate (CP), dokumenty kancelářského balíku OpenOffice.org (ODT, ODS, ...) a spousty dalších.

Soubory specifických aplikací

U ne příliš běžných formátů je určité nebezpečí, že student nebude schopen tyto vložené soubory otevřít, protože nebude mít k dispozici příslušný program. Je proto doporučováno, aby se ve studijních kurzech objevovaly elektronické materiály, s jejichž používáním bude mít student co nejmenší problémy a na něž je zvyklý.

Používejte běžné formáty souborů

Do studijního kurzu je možné rovněž vkládat odkazy na internetové adresy, zobrazovat adresáře (složky) se soubory, apod. Na obrázku je vidět několik různých studijních materiálů, vložených do tématu, povšimněte si, že u různých typů je uvedena také odlišná ikona, která má pomoci při snadnější orientaci a zařazení studijního materiálu.

4 ZÁKLADNÍ PRÁVA A SVOBODY

Kapitola objasňuje podrobnosti ústavního zákona o základních lidských právech a svobodách. V úvodní části jsou rozvedeny jednotlivé druhy práv a svobod. Mezi tyto patří právo na život, nedotknutelnost osoby, jejího obydlí a majetku. Základními svobodami je svoboda pohybu, pobytu, svoboda myšlení i náboženského vyznání. Obširnější částí jsou politická práva. Další část kapitoly poskytuje přehled a podrobnosti o právech a to skupině hospodářských, sociálních, kulturních práv. Mezi tyto patří právo na práci, na spravedlivou odměnu za vykonanou práci, na hmotné zabezpečení ve stáří, podpora rodinám, dětem právo na vzdělání a v neposlední řadě na soudní a jinou právní ochranu.

Studijní materiály

- [4. Základní práva a svobody](#)

Ověřte si získané znalosti

- [Zkuste odpovědět na následující otázky](#)

WWW odkazy

- [Listina základních práv a svobod](#)

Materiály: popisek, obrázek, PDF dokument, HTML stránky

Obrázek 3-3: Studijní materiály

Většinu souborů je uživatel schopen zobrazit jednoduše kliknutím na odkaz a materiál se pak zobrazí přímo v okně prohlížeče (HTML, PDF, obrázky, ...) nebo se díky asociaci zkratky souboru otevře pomocná aplikace v dalším okně (XLS, MOV, MP3, ...).

Pro studijní materiály na OPF je charakteristické, že například studijní opory jsou k dispozici vždy ve formátu PDF, který je jeden z nejrozšířenějších pro elektronické dokumenty na internetu. Studenti mají do jednotlivých témat v osnově kurzu umístěny příslušné kapitoly PDF a zároveň je v hlavičce kurzu také vložen odkaz na složku s kompletní oporou 2-29. Zobrazení složky *Kompletní studijní opora* může vypadat například jako na obrázku 3-4.

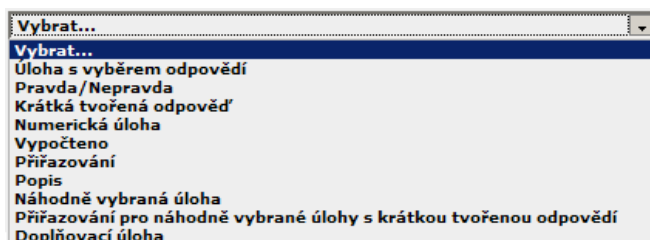
Adresář s kompletní studijní oporou.

Název	Velikost	Změněno
 kapitoly	3.6Mb	15. březen 2006, 13:21
 obsah_opory.pdf	72.1Kb	6. červen 2006, 13:05
 zaklady_prava.pdf	1.3Mb	6. červen 2006, 13:05

Obrázek 3-4: Složka „Kompletní studijní opora“

3.2 Testy

Testy jsou jednou z nejpoužívanějších činností, které se v kurzech vyskytují. Systém Moodle má v sobě zabudován velmi propracovaný systém testování, který umožňuje několik různých druhů testových otázek, které se v testu mohou vyskytovat. Na obrázku 3-5 je vidět seznam typů otázek, které má tutor běžně k dispozici.

Obrázek 3-5: Typy testových otázek

Absolvování testů v kurzu je docela jednoduché a pro zkušenější uživatele internetu nepředstavují žádný závažný problém. V zásadě se jedná pouze o „klikání“ myši nebo o vyplňování výrazů do textových políček.

Chce-li student absolvovat test, vstoupí do příslušného kurzu a najde v osnově kurzů požadovaný test (nebo v menu *Činnosti* klikne na položku *Testy*). Před samotným spuštěním testu by si měl každý nejprve důkladně přečíst informace o provádění testu, které jsou mu předloženy (obrázek 3-6).

Pre-test (cvičný)

Tento pre-test je pouze cvičný a slouží k tomu, aby si mohli studenti vyzkoušet práci s testy v prostředí systému Moodle. Pre-test lze spustit kolikrát uznáte za vhodné.

Pre-test slouží pouze k ověření stávajících znalostí studentů o dané problematice ještě předtím, než absolvují kurz. Tyto informace poskytnou tutorům kurzu možnost vyhodnotit efektivitu a úspěšnost kurzu, protože budou moci srovnat na konci kurzu, jaký učilů studující postup. Pre-test se nezapočítává do celkového hodnocení kurzu.

Test je přístupný až do: Úterý, 8. duben 2008, 23:55

[Pokusit se o zvládnutí testu](#)

Obrázek 3-6: Čtete před spuštěním testu

Pokud jste si důkladně přečetli zadání a další informace, například o tom, že test je časově omezený, od kdy do kdy je otevřen, atd., můžete stisknout tlačítko *Pokusit se o zvládnutí testu*. Na obrázku 3-7 je ukázka tří otázek různých typů:

1. **Pravda/Nepravda** – U této úlohy (může obsahovat i obrázek) je studentovi předloženo tvrzení a jeho úkolem je rozhodnout, zda je pravdivé nebo nepravdivé.
2. **Otázka s výběrem odpovědí** – Při odpovídání na tuto otázku (může obsahovat i obrázek) vybere student odpověď z několika možností. Existují dva druhy úloh s výběrem odpovědí: s jedinou možnou odpovědí a s více možnými odpověďmi, na obrázku 3-7 je první varianta a na obrázku 3-9 je druhá.
3. **Krátká tvořená odpověď** – To je typ otázky, kdy je po studentovi požadováno, aby vložil krátkou textovou odpověď. Je zde nutno upozornit, že počítač je schopen vyhodnotit tuto otázku 3-7 pouze na základě jasně stanovených pravidel, proto si důkladně přečtěte zadání a postup, jak odpovídat.

Na konci testu je tlačítko *Odeslat mé odpovědi*, které stisknete, pokud chcete test odevzdat. Pokud jste znovu vyzváni k potvrzení, opět potvrďte. Některé testy jsou nastaveny tak, že okamžitě po odeslání uvidíte počet bodů, které jste v testu získali a někdy také správné odpovědi (obrázek 3-8). Díky tomu mají studenti možnost okamžité kontroly napsaných testů.

K ZAPAMATOVÁNÍ 1

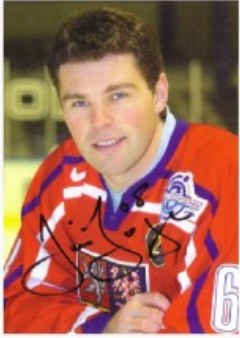

Pokud jste spustili test, který má nastavený časový limit, pak se v levém horním rohu obrazovky objeví počítadlo, které bude odečítat zbývající čas až k nule. Jakmile čas vyprší, test bude automaticky ukončen a vyplněné otázky odeslány. Proto **vyplňujte test průběžně** a nenechávejte si to až na poslední chvíli.

1 Hokejisté ČR v roce 1998 získali na MS světa stříbrné medaile.
1 Pokusů Odpovědět: Pravda Nepravda

2 Mistry světa v ledním hokeji ve Vídni 1996 se stali hokejisté:
1 Pokusů Odpovědět: a. USA
 b. Kanady
 c. České republiky

3 krátká tvořená odpověď
1 Pokusů

Napište celé jméno nejúspěšnějšího hokejisty ČR (držitel 2 Stanley cupů, olympijský vítěz 1998, mistr světa 2005, 5x Art Ross Trophy, 1x Hart Memorial Trophy, 2x Lester B. Pearson Award)

jméno uveďte ve tvaru jméno příjmení např. Jiří Lála

Odpovědět:

Obrázek 3-7: Typy otázek v testu

Hrubé skóre: 2/3 (66.7 %)
Body: 4.0/6
[Pokračovat](#)

1 Hokejisté ČR v roce 1998 získali na MS světa stříbrné medaile.
Pokusů: 1/1 Odpovědět: Pravda Nepravda

Ano, v boji o bronz porazila ČR domácí Švýcaři.

2 Mistry světa v ledním hokeji ve Vídni 1996 se stali hokejisté:
Pokusů: 0/1 Odpovědět: a. České republiky
 b. USA
 c. Kanady Kanada byla stříbrná.

3 krátká tvořená odpověď
Pokusů: 1/1

Napište celé jméno nejúspěšnějšího hokejisty ČR (držitel 2 Stanley cupů, olympijský vítěz 1998, mistr světa 2005, 5x Art Ross Trophy, 1x Hart Memorial Trophy, 2x Lester B. Pearson Award)

jméno uveďte ve tvaru jméno příjmení např. Jiří Lála

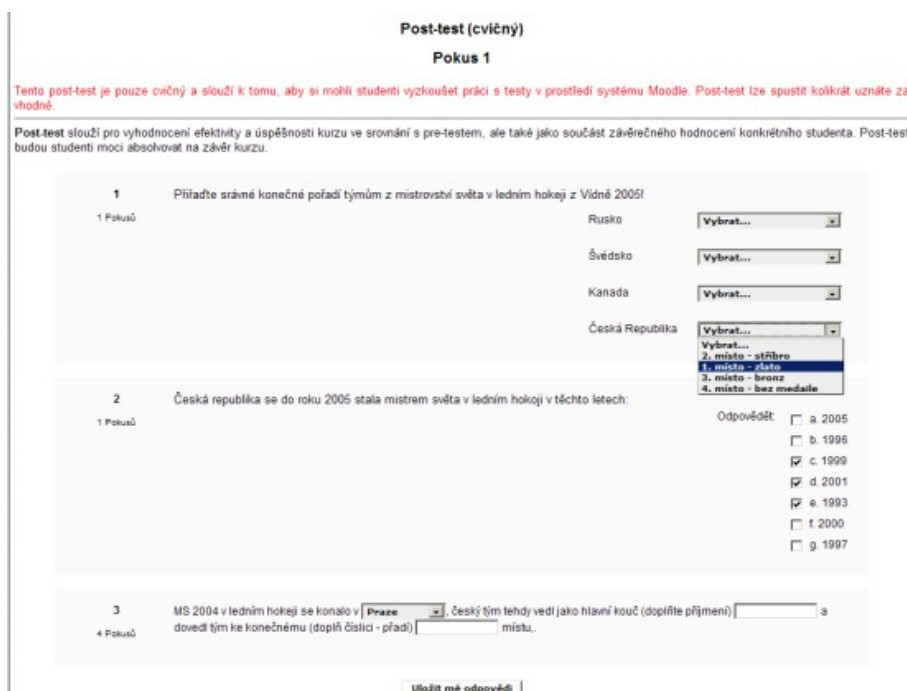
Odpovědět:

Správně!
Jaromir Jágr

Obrázek 3-8: Vyhodnocení testu

Na obrázku 3-9 jsou pak naznačeny další typy možných otázek:

1. **Přiřazování** – Úloha může obsahovat krátký úvodní text, poté je studentovi předloženo několik otázek a seznam možných odpovědí. Ke každé otázce musí student přiřadit správnou odpověď (existuje vždy jen jedna).
2. **Otázka s výběrem odpovědí** – Viz výše.
3. **Doplňovací úloha** – Umožňuje vytvořit v rámci jediné otázky možnost několika různých odpovědí, například doplnění slov do věty.

The screenshot shows a Moodle 'Post-test (cvičný)' interface. It contains three questions:

- Question 1:** A matching question titled 'Přifaďte správné konečné pořadí týmům z mistrovství světa v ledním hokeji z Vídně 2005!'. It lists four teams: Rusko, Švédsko, Kanada, and Česká Republika. Each team has a 'Vybrat...' dropdown menu. The dropdown for 'Česká Republika' is open, showing options: '2. místo - stříbro', '3. místo - zlato', and '4. místo - bez medaile'.
- Question 2:** A multiple-choice question titled 'Česká republika se do roku 2005 stala mistrem světa v ledním hokeji v těchto letech:'. It has a '1 Pokusů' label and a list of years: a. 2005, b. 1996, c. 1999, d. 2001, e. 1993, f. 2000, g. 1997. Checkboxes are present for each year, with 'c. 1999', 'd. 2001', and 'e. 1993' checked.
- Question 3:** A fill-in-the-blanks question titled 'MS 2004 v ledním hokeji se konalo v [Praxe] Český tým tehdy vedl jako hlavní kouč (dopíšte příjmení) [a] dovedl tým ke konečnému (dopíši číslu - pořadí) [místo]'. It has a '4 Pokusů' label and input fields for the city and coach's name.

At the bottom of the form is a button labeled 'Uložit mé odpovědi'.

Obrázek 3-9: Další typy otázek v testu

Jak již bylo vysvětleno v kapitole 2.6.4, student se může podívat na průběžný stav bodů ze všech bodovaných aktivit, když si klikne v menu *Správa* na položku *Body*.

3.3 Úkoly

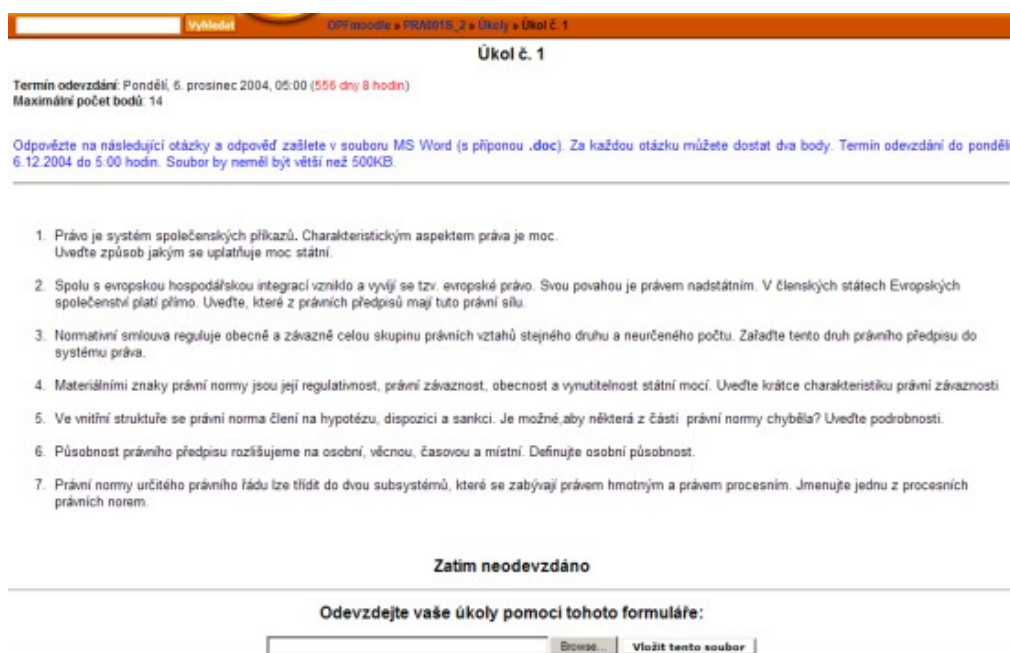
Testy jsou velice užitečná činnost, která umožňuje snadno a rychle otestovat a automaticky vyhodnotit konkrétní znalosti studentů. Ovšem ne vždy představují testy to nejvhodnější řešení a proto existuje v Moodle také modul *Úkoly*.

Tento modul nabízí tutorovi příležitost zadat nějaký obsáhlejší úkol, v jehož rámci mají studenti odevzdat elektronický soubor, a to přímo do Moodle. Může se jednat například o vypracování eseje, zpracování tabulkového

souboru, vytvoření obrázku. Téměř jakýkoliv elektronický soubor lze odevzdat pomocí modulu *Úkol*.

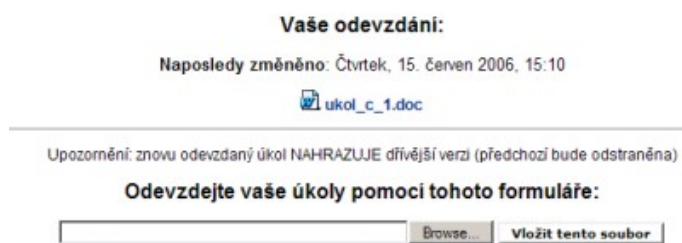
Seznam *Úkolů* v kurzu si lze zobrazit prostřednictvím menu *Činnosti*, viz kapitola 2.6.4. Zadání úkolu může být vepsáno přímo v hlavičce úkolu a když si na odkaz s úkolem student klikne, objeví se mu podobný obrázek jako 3-10.

Zadání úkolu

Obrázek 3-10: Zadání úkolu

Zadání úkolu může být také přiloženo ve formě souboru (např. typu MS Word). Student si pozorně přečte zadání úkolu, vypracuje jej, a je-li požadováno odevzdání elektronického souboru, tak tento soubor vyhledá na svém počítači (tlačítko *Browse...*) a tlačítkem *Vložit tento soubor* jej nahraje do kurzu, viz obrázek 3-11.

Obrázek 3-11: Odevzdaný úkol

Jestliže se rozhodnete něco ve svém úkolu změnit ještě před oznámkováním,

můžete upravený soubor vložit znovu a ten předchozí je tímto přepsán. V některých případech má student u úkolu povoleno jej znovu odevzdat i po oznámkování. Tutor může nejenom přidělit body, ale také napsat krátké slovní hodnocení, aby studentovi kupříkladu sdělil, kde udělal chyby a proč dostal tolik bodů (obrázek 3-12).

Vaše odevzdání:

Naposledy změněno: Čtvrtek, 15. červen 2006, 15:10

 ukol_c_1.doc

Odpověď na odevzdaný úkol:

	KORVINY Petr Čtvrtek, 15. červen 2006, 15:20	Body: 9
Úkol jste odevzdal po termínu a navíc je odpověď málo vyčerpávající.		

Upozornění: znovu odevzdaný úkol NAHRAZUJE dřívější verzi (předchozí bude odstraněna)

Odevzdejte vaše úkoly pomocí tohoto formuláře:

<input type="text"/>	Browse...	Vložit tento soubor
----------------------	-----------	---------------------

Obrázek 3-12: Ohodnocený úkol

K ZAPAMATOVÁNÍ 2

Povšimněte si, prosím, že pro názvy souborů jsou používána písmena bez diakritiky a rovněž místo mezer se píše podtržítka. Je vhodnější se této konvence držet, protože systém Moodle všechna písmena s diakritikou a mezery nahrazuje znaky, které jsou z jeho pohledu „bezproblémové“. Ovšem potom se může jméno souboru stát pro člověka nečitelné.

Žádná diakritika

Stejně jako u testů, také úkoly jsou v kurzu bodovaná činnost, proto je může student najít v přehledu svých bodovaných aktivit v menu *Správa* a položka *Body...* (viz kapitola 2.6.4).

3.4 Diskuzní fóra

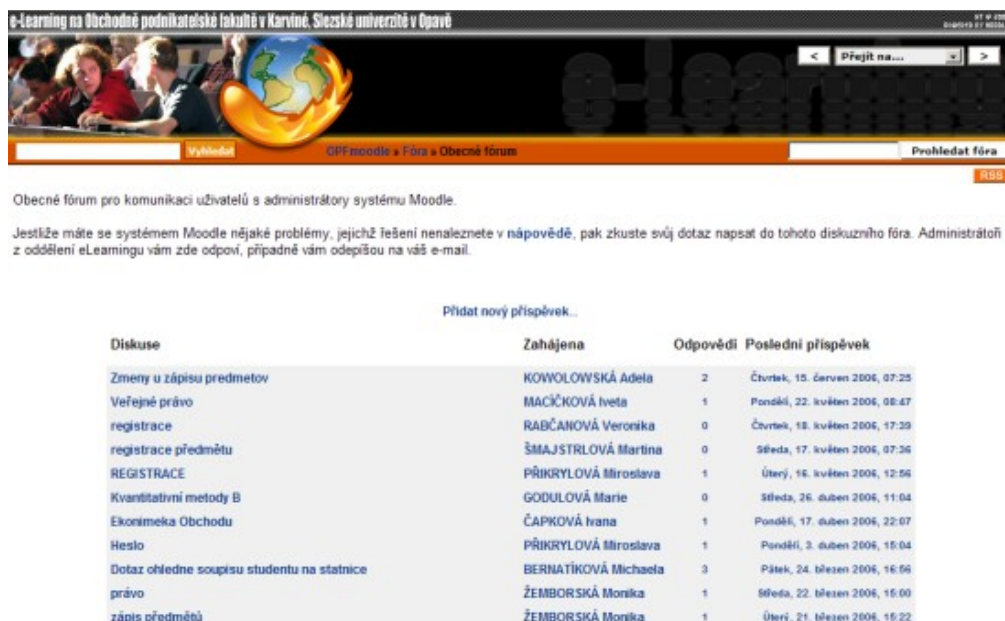
Fórum je určitá forma diskuze, kdy je zadáno konkrétní téma a ostatní účastníci kurzu se k němu vyjadřují prostřednictvím krátkých textů. Fórum je přístupno všem návštěvníkům kurzu (tutorům i studentům), jímž je umožněno diskuzi nejen sledovat, ale na témata i odpovídat.

Diskuzní fórum je samozřejmě odlišný způsob komunikace než kupříkladu chat nebo ICQ, které se odehrávají on-line a všichni účastníci takové diskuze musí být připojeni ve stejnou chvíli a okamžitě reagovat na podněty a názory ostatních.

Ve fóru si jeho účastníci vždy mohou svou reakci na zadané téma důkladně rozmyslet a odpověď vhodně formulovat. Fóra také bývají dlouhodobější záležitostí než chat, téma může být vyvěšeno třeba i v průběhu celého kurzu.

Příslušné nastavení fóra poskytne diskutujícím právo ohodnotit téma, jiné nastavení zase dovolí i studentům zadávat nová diskuzní témata, atd.

Obrázek 3-13 poskytuje náhled na seznam zadaných diskuzních témat v *Obecném fóru*, které je přístupné z hlavní stránky Moodle na OPF všem uživatelům. Fórum slouží k řešení všeobecných problémů, jež významově přesahují diskuzi jednoho kurzu a proto se jedná o diskuzní fórum pro celý systém a nejenom pro jediný kurz.

e-Learning na Obchodně podnikatelské fakultě v Karviné, Slezská univerzita v Opavě

Obecné fórum pro komunikaci uživatelů s administrátory systému Moodle.

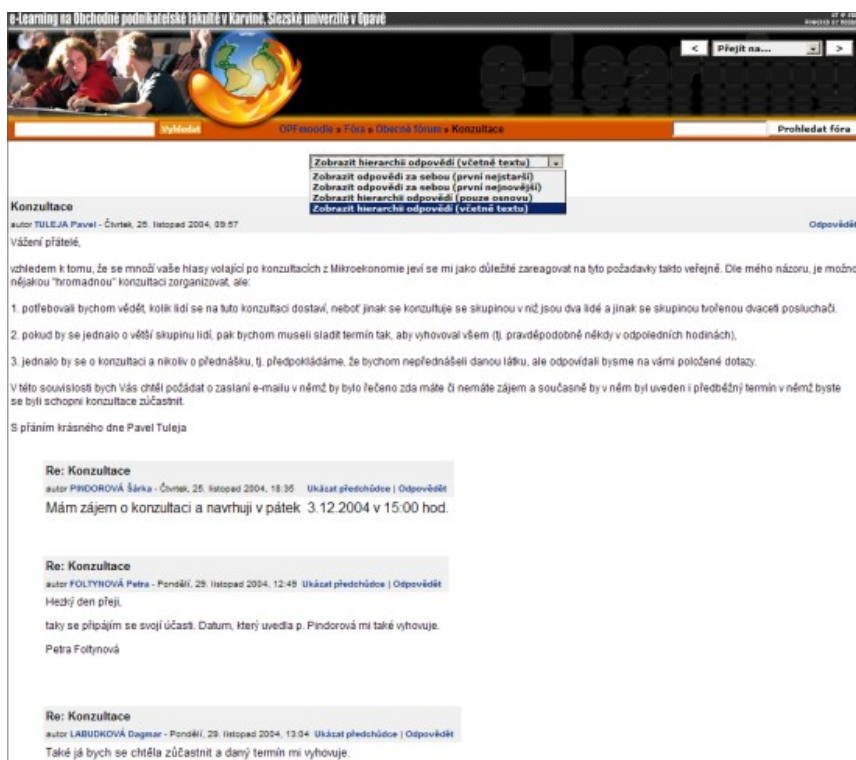
Jestliže máte se systémem Moodle nějaké problémy, jejichž řešení nenaleznete v nápovědě, pak zkuste svůj dotaz napsat do tohoto diskuzního fóra. Administrátoři z oddělení eLearningu vám zde odpoví, případně vám odepišou na váš e-mail.

Přidat nový příspěvek...

Diskuze	Zahájena	Odpovědi	Poslední příspěvek
Změny u zápisu predmetov	KOWOLOWSKÁ Adela	2	Čtvrtek, 15. červen 2006, 07:25
Veřejné právo	MACČKOVÁ Ivetta	1	Pondělí, 22. květen 2006, 08:47
registrace	RABČANOVÁ Veronika	0	Čtvrtek, 18. květen 2006, 17:29
registrace předmětu	ŠMAJSTRLOVÁ Martina	0	Štědý, 17. květen 2006, 07:26
REGISTRACE	PŘIKRYLOVÁ Miroslava	1	Úterý, 16. květen 2006, 12:56
Kvantitativní metody B	GODULOVÁ Marie	0	Štědý, 26. duben 2006, 11:04
Ekonomieka Obchodu	ČAPKOVÁ Ivana	1	Pondělí, 17. duben 2006, 22:07
Heslo	PŘIKRYLOVÁ Miroslava	1	Pondělí, 3. duben 2006, 15:04
Dotaz ohledne soupisu studentu na statnice	BERNATÍKOVÁ Michaela	3	Pátek, 24. březen 2006, 16:56
právo	ŽEMBORSKÁ Monika	1	Štědý, 22. březen 2006, 16:00
zápis předmětů	ŽEMBORSKÁ Monika	1	Úterý, 21. březen 2006, 15:22

Obrázek 3-13: Témata v diskuzním fóru

Jestliže uživatel klikne na název některé diskuze, zobrazí se mu přehled všech příspěvků v diskuzi, viz obrázek 3-14. Zde je možno nastavit si také několik různých zobrazení diskuze. Na obrázku 3-15 je vidět zobrazení stejné diskuze jako hierarchii odpovědí v osnově, kdy je uveden text hlavního tématu diskuze a odpovědi jsou pouze ve formě odkazů, na něž lze pro zobrazení kliknout.

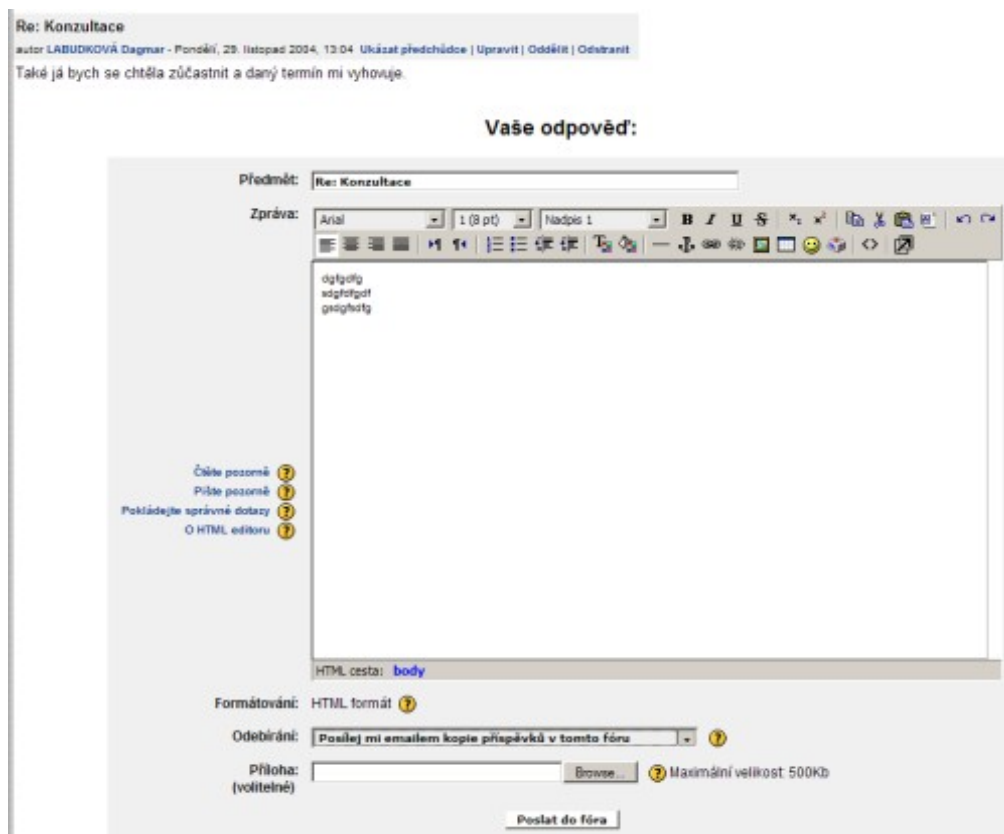
Obrázek 3-14: Zobrazení diskuze v plné textové formě

Obrázek 3-15: Zobrazení diskuze s odpověďmi v osnově

Jestliže se rozhodnete na některý diskuzní příspěvek odpovědět, pak klikněte

u daného příspěvku na odkaz *Odpovědět* a pomocí vestavěného textového editoru vložte svou reakci (obrázek 3-16). S textem můžete pracovat jako v klasickém textovém editoru, vkládat smajlíky, obrázky, internetové odkazy, apod.

Obrázek 3-16: Odpověď v diskuzním fóru

PRŮVODCE STUDIEM 4

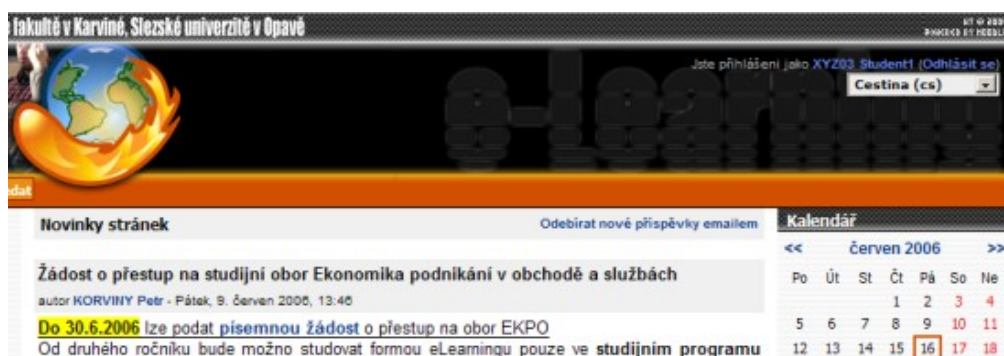
Než odešlete svou odpověď do diskuzního fóra, zkontrolujte si, co jste napsali. Příspěvky v diskuzních fórech by měly být stručné, krátké, výstižné a měly by se týkat skutečně podstatných věcí.

Také není vhodné rozjíždět nebo přizívat tzv. „flame wars“, hádky prostřednictvím internetu, které jsou většinou nesmyslné a pouze obtěžují ostatní.

Také si na obrázku 3-16 povšimněte, že máte možnost před odesláním příspěvku nastavit, jestli chcete z daného diskuzního fóra odebírat všechny

příspěvky e-mailem nebo ne. Některá diskuzní fóra jsou nastavena tak, že je studentům vnuceno odebírání diskuzních příspěvků tutorem, jinde si mohou účastníci kurzu zvolit, zda je chtějí přeposílat na email či nikoliv.

Tuto vlastnost je možné nastavit také aniž by bylo nutné zadávat nové příspěvky. Například hlavní diskuzní fórum *Novinky* na úvodní straně Moodle na OPF má v pravém horním rohu odkaz *Odebírat nové příspěvky emailem* (obrázek 3-17), na který může uživatel kliknout a automaticky se tak stane odběratelem všech příspěvků z tohoto diskuzního fóra (obrázek 3-18).

Obrázek 3-17: Odebírání nových příspěvků mailem

Obrázek 3-18: Potvrzení odběru nových příspěvků mailem

Na obrázku 2-25 je také zajímavá položka, která se vztahuje k automatickému odebírání či neodebírání příspěvků emailem ze všech diskuzních fór, do kterých se uživatel přihlásí. Tato vlastnost je ovlivnitelná přepínačem v osobním profilu uživatele a standardně je vypnuta, takže každý musí ve všech diskuzních fórech, kde to není vnuceno tutorem, nastavit odebírání příspěvků emailem explicitně.

*Automatické
odebírání
příspěvků emailem*

3.5 Otázky a odpovědi

V této části najdete několik testových otázek a odpovědí. Odpovědi jsou vždy uvedeny za otázkami, pokuste se proto o seriózní přístup sami k sobě a nenahližejte do výsledků dříve, než si sami zodpovíte těch pár lehkých otázek.

Jestliže jste studenty OPF SU, máte možnost tyto testy absolvovat i v elektronické podobě v on-line kurzu „Moodle pro začínající uživatele“, který je nedílnou součástí stejnojmenné studijní opory, kterou právě čtete.

OTÁZKY A TESTY

Odpovězte na zadané otázky:

1. Které z níže uvedených elektronických formátů, lze považovat za studijní materiály?
 - a) MOV, ZOH, RVHP, OSN, UNICEF, ÚVKSC, ...
 - b) PDF, AVI, JPG, SWF, ...
 - c) všechny zmíněné možnosti jsou správné
2. Pokud má test nastavený časový limit a ten vyprší, tak:
 - a) nestane se vůbec nic a test je odeslán až uživatel stiskne tlačítko, mezitím může v klidu dokončit vyplňování testu
 - b) test se okamžitě bez ptaní ukončí a odešlou se stávající vyplněné hodnoty
 - c) test se okamžitě ukončí a uživatel je upozorněn, že překročil časový limit, jeho test je neplatný a obdrží -10 bodů
3. Do testových otázek je také možné vkládat obrázky.
 - a) ano
 - b) ne
4. Pokud se rozhodnete znovu odevzdat *Úkol* v systému Moodle, například opravenou verzi dokumentu MS Word:
 - a) stávající soubor se přepíše a nahradí novou verzí
 - b) v systému budou uloženy všechny vámi odevzdané verze úkolu
 - c) jakmile jste jednou úkol odevzdali, už jej nemůžete opravovat, i když ještě nevypršel termín pro odevzdání
5. Všechna diskuzní fóra v systému Moodle na OPF SU jsou nastavena tak, aby uživatelé museli odebírat diskuzní příspěvky emailem a toto nastavení není možné změnit:
 - a) ano
 - b) ne

ODPOVĚDI, ŘEŠENÍ A NÁVODY

Správné odpovědi na výše položené otázky: 1b, 2b, 3a, 4a, 5b

SHRNUTÍ KAPITOLY

Čtenáři se v této kapitole seznámil s tím, co se skrývá pod pojmy elektronické studijní materiály, jak vypadají a jak se provádějí testy v kurzech prostředí CMS Moodle, jak lze odevzdávat elektronické dokumenty pomocí modulu Úkol a také byli seznámeni s diskuzními fóry, jejich zobrazovacími možnostmi, odpovídáním na diskuzní příspěvky, nastavováním odběru příspěvků prostřednictvím emailu.

V kapitole byly představeny asi nejčastější činnosti, kterými se studenti on-line studia v prostředí Moodle budou zabývat. Předchozí odstavce reflektují stávající situaci na OPF SU v Karviné a je možné, že Moodle a stavba kurzu v jiných institucích se bude lišit, nicméně základy použití zůstávají stejné.

SHRNUTÍ MODULU

V první kapitole byly probrány základní pojmy e-learningu a přiblížena tato nová forma vzdělávání. Zároveň byli čtenáři zasvěceni do tajů tvorby distančních studijních textů, jako je ten, který právě čtete. Na závěr úvodní kapitoly byl čtenářům představen systém pro řízení výuky CMS Moodle.

Další kapitola je věnována stručnému popisu pracovního prostředí systému Moodle na OPF a také typického kurzu. Čtenář je seznámen s pohledem studenta na práci s on-line kurzem a na vyhledávání a získávání studijních informací, například bodové hodnocení studenta v kurzu, informace o kurzu, tutorech, přehled všech bodovaných aktivit v kurzu, apod.

Závěrečná kapitola se týká především práce s konkrétními aktivitami kurzu a systému. Čtenáři jsou představeny různé druhy studijních materiálů, popsány testy a postup při jejich absolvování. Nezapomněli jsme i ani na krátkou exkurzi do tajů odevzdávání elektronických *domácí úkolů* :). Protože diskuze je jedním z nejdůležitějších prvků on-line studia, nemohl chybět popis diskuzních fór a práce s nimi v systému Moodle.

Snahou autora studijní opory bylo, poskytnout čtenářům pohled na on-line vzdělávání a elektronický systém Moodle, a to především z pohledu studujícího. Ačkoliv se mohou navzájem lišit různé aplikace e-learningu, různé instalace systému Moodle a jejich verze, základy a principy se příliš nemění. To je také jedním z důvodů, proč může být tato studijní opora užitečná i v jiných institucích a třeba i za pár let. Minimálně si můžete za pár let s nostalgií zavzpomínat „*jak to tehdy všechno vlastně bylo*“. :-)

Tím ovšem není řečeno, že by se měl vývoj e-learningu či různých výukových on-line systémů zastavit. Evoluce v e-learningu a v různých výukových systémech – doufejme, že i v Moodle – bude pokračovat i v dalších měsících a letech a současně s ní se budou muset vyvíjet a upravovat i studijní opory.

Jestliže vám v této příručce chyběly nějaké informace, popis určité konkrétní vlastnosti, nebojte se kontaktovat přímo autora na emailové adrese: korviny@opf.slu.cz. V rámci možností se budu snažit náměty a připomínky zapracovávat do dalších verzí příručky, případně do zcela nových materiálů o e-learningu nebo o systému CMS Moodle.

Většinu elektronických materiálů najdou studující také na osobních WWW stránkách autora: <http://x.opf.slu.cz/~korviny/>.

KLÍČOVÁ SLOVA MODULU

distanční texty, e-learning, organizace distančního studia, Moodle

CMS Moodle, přihlášení, odhlášení, kurz

testy, úkoly, diskuzní fóra, studijní materiály

DALŠÍ ZDROJE

Průcha, J.: Jak psát texty pro distanční studium

Ramík, J., Nezval, P., Korviny, P.: Průvodce distančním studiem, 2005, Karviná

Bauerová, D.: Metodické šablony, 2004, Ostrava

Korviny, P.: Moodle (nejen) na OPF, www stránky OPF SU, Karviná 2004,
http://x.opf.slu.cz/~korviny/Moodle_OPF/

SEZNAM POUŽITÝCH ZNAČEK SYMBOLŮ A ZKRATEK

Informativní, navigační, orientační

	Průvodce studiem
	Shrnutí kapitoly
	Náměty na tutoriály
	Čas na odpočinek
	Čas potřebný ke studiu
	Klíčová slova
	Rychlý náhled

Ke splnění, kontrolní, pracovní

	Otázky a testy
	Odpovědi, řešení a návody
	Korespondenční úkol
	Kontrolní otázka
	Samostatný úkol

Výkladové

	K zapamatování
	Řešený příklad
	Definice
	Věta
	Případová studie

Myšlenkové, pro další studium

	Literatura, doplňující zdroje
	Úkol k zamyšlení
	Pro zájemce, detaily...

Použité zkratky

OPF SU Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, Slezská univerzita v Opavě

Použitá zkratky

CMS	Course Management System, Modular
LCMS	Learning Content Management System
LMS	Learning Management System
VLE	Virtual Learning Environment
Moodle	Modular Object-Oriented Dynamic Learning Environment